

közések a hatal-
 ekvés (Nagyvá-
 stantinápoly vá-

az ös-zes

kek

storiei 5.

yek:

0 (1:0). A két-
 rva játékot pro-
 gel a BTC ment-
 lyből. Az I. oszt.
 sas 27, FTC 27,
 AC 19, UTE 17,
 14, BEAC 14,

válogatott mér-
 zés ugyanisz hasz-
 Ha az időjárás
 kedden tartják
 n kerül eldön-
 att elmaradt a

a diszkoszvetés-
 rtott kaliforniai
 jnok 47 m. 63
 állított fel a disz-
 m-rel jobb, mint
 rekordja.

VESZET

eményei

ar Színházban.
 riant a közönség
 az érdeklődés. A
 világhírű dicső-
 zuttal legparádé-
 ját énekelni. Az
 ágsajtó a csodá-
 mindenütt a Ni-
 Mefisztó-alkitá-
 zen az egy estén
 zban. Margaréta
 nyi Lili, Faust
 sz. Természetes
 adéjjátéka csak
 volt megvalósít-
 von mérsékleten

nővel. Hosszabb
 újra előadják a
 erü darabnak ez
 szerepet most is

ka. Vasárnap óta
 strom alatt áll:
 ra keresik a je-
 ből ítélve, meg-
 zsufoolt nézőtér
 a magyar ének-
 rü nagyságát, a
 Erzsit. Az illusz-
 e a Traviata cím-
 előadást Bobescu
 dirigálni és Ger-
 játsza. Szomba-
 rmas nőszerepét

műsors

degjátékaival. Lévy
 lten emelt helyará-
 sorozat 189)
 nő fellépésével, 27-
 B. orozat 191)
 si kamara-énekessé
 escu karnagy mint
 elyáakkal, Premié-e

SORA

as 5. A farkasok
 ráma, 12 felvon s.
 ép hősi legendája.
 Romuald Joube és

us 5. Az oroszlan-
 ásban. Szenzációs
 k Perrin.

us 5. A halálhajó.
 onásban, a kal zok
 Fassi.

Szerkesztőség kiadó-
hivatal és nyomdaCluj-Kolozsvár, St. Baron
L. Pop. (Brassai-utca) 10.Telefon: Szerkesztőség
és kiadóhivatal — 977
Zs. N. Sz. — — 558Kéziratok kizárólag a
szerkesztőséghez cím-
zendők. Kéziratokat nem
adunk vissza.

UJ KELET

ZSIDÓ-POLITIKAI-NAPILAP

1925 május 6 Szerda

Cluj-Kolozsvár * VIII. évfolyam * 100 szám

5685. Ijar 12

A revizio alá vett meggyőződés

Irta Marton Ernő

Kovács Lajos oláhláposi római katolikus lelkész cikkével, amelyben kitessékeli a zsidókat a Magyar Pártból és egyben bolsevikinek bélyegez mindenkit, aki zsidónak született, már foglalkoztunk egy ízben érdeme szerint. Ha most ismét visszatérünk rá, ez nem Kovács Lajos írásművének jelentősége miatt történik, hanem ama figyelemreméltó visszhang révén, amely e cikk nyomán keletkezett. A nemes lelképásztor kirohanása szokatlan, mondhatni kinos feltűnést keltett főként azokban a zsidó körökben, amelyek eddig nyílt szívvel, de annál csukottabb szemekkel a Magyar Párt felé orientálódtak. Öszintén meg kell állapítanunk, hogy azok a válaszok, amelyeket az ugynevezett „magyar zsidóság” reprezentánsai adtak, méltóságteljesek és férfiasak voltak. Ezekből a válaszokból teljességgel hiányzik az asszimilációs mentalitás megalkuvó és magaeltagadó jellege. És én ezen semmi csodáltnivalót nem látok. Nekem már régóta az a meggyőződésem, — bármily paradoxonnak hangozzék is — hogy azok zsidók, akik itt Erdélyben és a többi utódállamokban a kisebbségi magyarság sorsát vállalták, nem illethetők többé az asszimiláció nem éppen hízoló epitetójával. Az asszimiláció, az etikai értelemben vett asszimiláció a hatalomhoz, az erősebbhez való hozzásimulást, odadörgölődést, az opportunus magaeltagadást jelenti. Már pedig az a zsidó, aki az utódállamokban nyíltan magyarnak hirdeti magát, valóban nem vádolható azzal, hogy a hatalomhoz akar dörzsölni, még kevésbé azzal, hogy magaeltagadását opportunus célatok festik alá. Ezek az emberek már a ghettó psziche alól felszabadult öntudatos zsidóság lelki habitusát mutatták s csupán egy romantikus fátyol és egy nagy adag szentimentalizmus gátolta őket abban, hogy közvetlenül eszméljenek rá az igazi zsidó öntudat utjára.

Azok a válaszok, amelyeket Kovács Lajos katolikus lelkész levele kiprovokált, minden-nél beszédesebben bizonyítják, hogy valóban csak a romantikus fátyol takarta el a nagy és tragikus zsidó igazságot. „Igen, megvallom, — írja például dr. Hajdu Frigyes temesvári ügyvéd, volt függetlenségi és 48-as országgyűlési képviselő — revizio alá vettem meggyőződésemet.” Ez a revizio nem jelenti azt, hogy dr. Hajdu Frigyes és számos rokongondolkozású küzdőtársa most már a zsidó népi gondolat zászlaja alá állottak, de nem is jelent sokkal kevesebbet. A fátyol lehullott és dr. Hajdu Frigyes is tisztán lát már. „Ne áltassuk magunkat — írja — a főtisztelendő ur (már mint Kovács Lajos) nem elszigetelt jelenség. Sajátságos is lenne, hogy akkor, amikor a határon túl immár öt esztendeje tombol a gyűlölet kurzus, a romániai magyarság egy szálal brassói határozat alapján állana (amely tudvalevőleg a Magyar Pártba invitálja a zsidókat.) Nem, Oláhlápos papja nem áll elszigetelten és ha urnalopás és hamistás nélküli titkossággal leszavaznának az én fajmagyar testvéreim, az ő álláspontra kerülne ki győztesen.”

Dr. Hajdu Frigyes nem áll meg e frappáns megállapítás mellett, de le is vonja belőle a konzekvenciát. Fájdalmas, de igaz konzekvencia: „Az utódállamok zsidósága a magyarságra nézve elveszettnek tekinthető.” Beretváles megállapítás. És még élesebb ami utána következik: „Az ifjuság pedig nem érdemelné meg a gondviselésnek csodálatos ajándékát, azt, hogy a fiatal, ha nem keresne ideálokat. A zsidó fiu, akinek egyik testvérét Jasiban, a másikat pedig Budapesten verik félholtra, hol keresse az ideáljait? Természetesen a cionista gondolatban keresi és találja meg, legalább nem töpreng tovább, mint annyi testvére, hogy az életben

a Hamlet, vagy a Cassius szerepét játsz-a tovább.”

Mi ez? Hisz ez már cionista prédikáció. Ez maradéknélküli elismerése a zsidó nemzeti gondolat jogosságának és szükségességének. Mi választja hát még el Hajdu Frigyeset és a Hajdu Frigyeseket attól, hogy levonva a történelmi igazságok logikus konzekvenciáit, vállvetve dolgozzanak azokkal, akik a zsidó kérdés gyökeres megoldását keresik, nem pedig muló-hatású narkotikumokat. A dr. Hajdu Frigyes fenti megállapításai után joggal tehetjük fel a kérdést, hogy mi hát a különbség közöttük és közöttünk, cionisták között. Semmi. Ha csak az nem, hogy mi már öt évvel ezelőtt mondtuk és láttuk ugyanezt. Mi ráereztünk zsidóságunkra már akkor, amikor még nem a brutális kényszerűk figyelmeztettek rá. A zsidósághoz való visszatérésünk természetes és logikus folyamat, amely lényünk legbelsejéből fakad. A mi helyzetünk végeredményben nem egyéb, mint azé a gyermeké, aki csak felnőtt korában tudja meg, hogy édesanyja valahol messze ismeretlenül és szegénységben sinylődik s az, aki öt felnevelte, csak mostohája. Még abban az esetben is, ha ez a mostoha jó mostoha volt, egész bizonyos, hogy a gyermek lelkendezve siet majd, hogy átölelhessen az ő igazi anyját. Hát még, ha a mostoha nem is olyan jó, vagy pedig hirtelen megváltoztatta eddigi jóságát? Mi most mindannyian visszatérünk az édesanyánkhoz, a zsidó néphez és Erec Jisraelhez. Egyikünket az édesanyánk ösztönös szeretete, másikat a mostoha rossz bánásmódja hajt vissza

hozzá. Ez a történelem akarat, ez a természet igazságának beteljesülése rajtunk.

És ezen az igazságon még az sem változtat, ha dr. Hajdu Frigyes cikkének végén azt írja, hogy „a ma és a holnap zsidó ifjusága csak kis töredékében fogja fentartani zsidó nemzetiségét, mert a tulnyomó többség ötven esztendő múlva román lesz.” Hajdu Frigyes ma még csak a külső mozgó erőt látja, de nem veszi figyelembe azokat a belső rugókat, amelyek egy nép életét irányítják. Ez pedig a zsidó nép egészséges életöztöne, amely szakítani akar az eddigi látszatérettel, amely nem akar többé más népek függvénye és kiszolgáltatottja lenni, amely megalázónak tartja már, hogy nemzetisége és hovátartozandósága felől minden politikai szélviharnál hosszas vitákat lehessen folytatni, amelybe mindenki beleszóllhat, csak éppen ő nem, amely végre nem akar más lenni, mint ami lényege: ember és zsidó. Ha a zsidóságnak ez a ma megnyilvánuló egészséges életöztöne nem fog elhalványodni, miként a multban elhalványodott, akkor az itteni zsidóság ötven év múlva is zsidó lesz, zsidó nemzetiségű és zsidó nyelvű és ezt annál könnyebben fogja tehetni, mert Kelet felől egy feltámadó Zsidóország fogja feléje sugározni szellemének fényét. Nekem éppen az a véleményem, hogy ötven év múlva a gyermekeink és unokáink megértő mosollyal fognak visszagondolni azokra a heves és sokszor szenvedélyes vitákra, amelyeket apáik folytattak arról, vajjon zsidók lesznek ők, vagy sem. Talán meg se fogják érteni ezt a vitát, épügy, mint ahogy egy erdélyi szász, vagy magyar nem értené meg, ha valaki az ő népi hovátartozandósága felől kezdene vitakozni. És az lesz majd a lelkében is felszabadult zsidóság.

Vádirat készül Stere parasztvezér ellen

(Bukuresti-Bukarest, május 5. Az Uj Kelet tudósítójától.) Politikai körökben az a hír járja, hogy a kormány most gyűjti össze az adatokat Stere professzor ellen, hogy bíróság elé állíthassák. Eddig az a vád ellene, hogy összehívta a beszarábiai parasztok kongresszusát és ezzel nemzetellenes munkát végzett. Elősegíti egyesek titkos összehívását Moszkvával és maga is kommunista propagandát üz. A vádakat kibővítik a megszállás idejében kifejtett nemzetellenes működésével. A Stere elleni adatok most egy miniszteri bizottság előtt vannak, melynek tagjai Tatarescu és Marzescu. Az összes adatok összegyűjtése után a kérdés minisztertanács elé kerül és ekkor fognak dönteni a további lépéseket illetőleg.

A hannoveri villa a világpolitika középpontjában

Katonatisztek, politikusok, újságírók és filmoperatőrök ezrel lepték el Hindenburg lakóházát. Egyszerű polgárok tájékoztatják a német nép kívánságairól. Hétkilométeres katonai sorfal között vonul be az új elnök a Wilhelmstrassera

(Berlin, május 5. Az Uj Kelet tudósítójától.) A választás lezajlása után Hindenburg köztársasági elnök visszavonult Hannover mellett lévő villájába, amelyet már csak akkor hagy el, amidőn május 11-én ünnepélyesen bevonul Berlin elnöki palotájába. Hindenburg villája az utóbbi napokban rendkívül megélénkült és az egész német politika középpontja lett. A politikusok, katonatisztek, hírlapírók és filmoperatőrök egész serege lepték el a kis községet, hogy az új elnökkel kontaktust tartson fenn és minden lépéséről beszámoljon a nagy nyilvánosságnak. De kívülük rengeteg egyszerű polgár és polgárnő keresi fel a tábornagyot, hogy hivatalbalépése előtt tájékoztassa a német nép kívánságairól. Megható ezeknek az embereknek a viselkedése. Öreg asszonyokat látni, akik nemzeti aggodalmaikat akarják közölni a tábornagygyal. Hindenburg titkárai állandóan permanenciában vannak. A tábornagy mindenkit meghallgat és mindenről jegyzeteket készít magának. Ezek az előkészületek annyira elfoglalják idejét, hogy már szokásos reggeli sétájáról is elmarad, ami nagy csalódást okoz a köz-

ség lakosainak, akik máskor ezrével sereglettek a sétány körül, hogy az ősz generálist láthassák.

A hannoveri táviróhivatal munkája az utóbbi napokban megtízszereződött. Táviratok és levelek egész özöne indul naponta a világ minden tája felé. Ezenkívül több mint ötezer üdvözlő-sürgöny érkezett a postahivatalhoz Hindenburg részére, akit régi katonai bajtársai ke-restek fel szívélyes gratulációkkal. Hannover városa egyébként nagyarányú ünnepségre készül, amelyen a távozó Hindenburgot el fogják bucsuztatni. Ezt az ünnepet május hetedikén tartják meg. A program szerint hatalmas faklyásmenet vonul fel Hindenburg villája elé és a szónokok egész tömege mond majd bucsuztatót. Érdekes, hogy erre az ünnepségre a tábornagy politikai ellenfelei is bejelentették részvételüket. Hasonlóképpen nagyszabásúnak ígérkezik Hindenburg Berlinbe való bevonulása is, ahol a pályaudvartól az elnöki palotáig terjedő hétkilométeres utvonalon diszgyenruhába öltözött katonák sorfala között vonul majd be Hindenburg a Köztársaság palotájába.

IRÓK ÉS IRÁSOK

Goethe szerelmei

— Vallomások —

(A „Nova“ kiadásában, Wildner Ödön fordításában magyar nyelven először megjelent első kötete Goethe „Dichtung und Wahrheit“-jának.)

A magyar nyelven olvasó közönség számára ez a kötet nemcsak feltétlen érdekességű, hanem fölöttébb tanulságos is. Egy intellektusában, érdeklődési körében, jellemének szeszélyes változatában grandiózus emberi, vagy ami ezzel egyenlő: grandiózusan nagy írói egyéniség legintimébb, legközvetlenebb vallomásait tartalmazza ez a könyv. Ma már banalitás arról beszélni, hogy Goethe ama csodálatos emberek közé tartozott, akikben értelem és érzelem a legtökéletesebb harmoniában egyesült. Valóban: az emberi és természeti élet minden megnyilvánulását magáénak mondhatta. Épügy moralista, mint amoralista, épügy harmónikus, mint ellentmondó: az egész természet egyesül benne.

Az e kötetben összegyűjtött visszaemlékezések Goethe kora-ifjúságára vonatkoznak és több-kevesebb érzelmességgel, azonban mindig ideális fényben tündöklöve írják le azokat a gyöngéd, heves, szenvedélyes szerelmeket, melyek a költőt bizonyos jelentékeny, vagy jelentéktelen nőszemélyekhez fűzték. E viszonyokat nem a polgári legitimitás levegője lengi körül s ami levendula-illat kicsap belőlük, az inkább a koré, mint a költő lelkének virágjaiból áradó. Leghamvasabb, legidealizáltabb köntösben a költő Gretchen-szerelme tárul elénk. Nem valószínű, hogy e gyöngéd, bájos gyermek alakja mély hatással volt a költőre és nemcsak érzelmeit, de gondolatait is foglalkoztatta. Sőt az sem lehetetlen, hogy „Fapst“-jának Gretchenjét is erről az élő Gretchenről mintázta meg. Gretchenhez való szerelménél sokkal férfiasabban csendül meg Anna Katherina Schönkopf-hoz fűződő szerelmének hangja, mely már tragikusabb motívumokkal telített. Különösen érdekesek e szerelméről barátai részére kinyilatkoztatott vallomásai. Itt már a polgári és rendiségi elfogultságok ellen lázadó Goethe is megismerjük, aki többek között így ír: „Gondolkozz filozófus-módrán s ha így gondolkodol, micsoda korholni valót találsz a szerelmemben? Mi a rend és rang? Hivásos szín, melyet az emberek azért találtak ki, hogy befössenek vele olyan embereket, akik nem érdemlik meg“.

Goethe legtragikusabb ifjúkori szerelme kétségkívül a Friderike Brionhoz fűződő volt. Ezt a szerelmi viszonyt a költő „A sessenheimeri idill“ címen írja meg önéletrajzában. Ezzel az érzelmes viszonytal kapcsolatos töprengések, fájdalmak, örömeik leírásával fejeződik be a kötet. Az alapjában véve tragikus és kegyetlen epilógus szerelem fájó valóságait a költő érzelmei és szelleme legragyogóbb tűzével vonja be. Szenvédély és bölcséleti mélység váltakoznak leírásaiban és amellet az önjellemzésnek olyan mesteri művészete, amire egyedül Goethe volt csak képes.

A következő köteteket nagy érdeklődéssel várja mindenki, akit egy nagy szellem belső, egyéni küzdelmei és vívódásai érdekelnék.

CHARLES RIDGWAY: A VIHAR. A párisi Théâtre Michel új író darabját mutatta be. Charles Ridgway „L'Orage“ („A vihar“) című „drámai komédiá“-ja került színre. „A vihar“ hősnője Françoise, aki tudóbeteg és fájdalmasan gondol arra, hogy itt kell hagynia imádott férjét, Jean-t. A beteg asszonynak az fáj legjobban, hogy halála után Jean más nő lesz. Előre feltékeny erre az eljövendő asszonyra és ha már le kell mondania szerelméről, maga akarja kiválasztani utódját. Françoise legjobb barátja Thérèse. Ha Thérèse elvállalja, hogy Françoise halála után Jean felesége legyen — ebben megnyugodna a beteg. Ez kibékítő sorsával. Françoise megnyeri Thérèse rokonszenvét Jean iránt, élesíti szerelmét, biztosítja gyöngédségét. Jean is beleszeret felesége barátjába... Három hónap elmúlik és Françoise csodás módon felgyógyult. Új erőre kapott, előtte áll az új élet — és ekkor keserves tapasztalatot kell tennie. Jean és Thérèse kikapcsolták őt életükéből és forrón szeretik egymást. A két szerelmes

utjában ő most már csak akadály, azok meg akarják szökni mellőle, hogy szabadon szerethessék egymást — de az utolsó pillanatban lemondanak. Kétségbeesett áldozatot hoznak iránta való könyörületből. Rosszabb megoldás ez Thérèse számára a hűtlen elhagyásnál és a halálnál. Ezzel a melankólikus akkorddal végződik a darab. Nem volt nagy sikere. Az emberek egyhangúlag találták a párbeszédet és könnyű fajsúlyúnak a drámát. A kitűnő szereplők sem tudták megmenteni az új szerző bemutatkozását.

VAJDA BÉLA: SZONETT HELYETT. Egy igen tehetséges költő adta ki ezen a címen újabb költeményeit. Költeményeinek érettségét, néhol minden hatás alól felszabadult mélységét vizsgálva, csodálkozunk kell, hogy Vajda Béla nevét alig, vagy egyáltalán nem ismeri az erdélyi közönség. Vajda Bélánál sokkal jelentéktlenebb versíróknak van ismert nevük Erdélyben. Ez mindenesetre a költő szerénységére és tisztán irodalmi céljaira vall. Problémákba torkolló mély érzések, fejlett kifejezőképesség jellemzi e költeményeket, melyeknek legfőbb hiányosságuk az, hogy idegenkednek a zárt, a szépség attribútumaival ékesített formáktól. Pedig kár volna, ha meddő esztétikai ideológiák kedvéért Vajda Béla elhanyagolná későbbi fejlődése során a

Blasco Ibanez a világhírű spanyol író nyilatkozik a zsidókérdésről

A Nobel-díj nyertese maga sem tudja, hogy nem zsidóktól származik-e. Spanyolország népének háromnegyedrészé zsidóivadék

(Páris, május 5. Az Uj Kelet tudósítójától.) Blasco Ibanez, az emigrációban élő világhírű spanyol költő, aki már évek óta, meg nem torpanó harcot folytat a hazájában dúló reakció ellen, a zsidó kérdés is az elfogulatlan európai szemüvegén keresztül látja. Nem tartottuk érdektelenné felkeresni Ibanezt, hogy ebben a kérdésben megszólaltassuk.

Blasco Ibanez a kávéházban fogadja ismerőseit. A lakásában — mondja — idegennek érzí magát és a bérelt butor világmésszeségbe tolja el tőle a látogatót. A kávéházban mély perspektívákat lát, de mindenkit közel érez magához. Arra kértem, beszéljen a spanyolországi zsidók helyzetéről. Felém hajolt, miután akarna ölelni.

— Spanyolországban — mondja — nincs antiszemizmus és tudja-e, miért nincsen. Megmondom magának. Azért, mert Spanyolország népessége háromnegyedrészben zsidó. A középkorban az inkvizíció egyetlen periódusában százötvenezer zsidó keresztelkedett meg. Akkor kezdődött a zsidóüldözés. Azelőtt nem ismerték Spanyolországban a zsidógyűlöletet. Nyíltan le szögeztem: legelső feltámadását Spanyolországban érte meg a zsidó nép. Minden utat és minden pályát megnyitott előttük a spanyol tolerancia és sokan egészen a király trónusáig jutottak el. Már II. Fülöp király idejében irt Francesco Mendóza Ybovudilo kardinális egy hírhedtült vált pamflettel, amelyben bebizonyítja, hogy a spanyol főnemesség kilencven százalékig elzsidósodott.

— Hogy milyen kivételes helyzete volt a spanyol reneszánsz zsidóságának és hogy milyen hatalmas része volt a zsidóknak a spanyol kultúrában, azt már az a történelmi tény is bizonyítja, hogy Kolumbusz csak a zsidók segítségével indíthatta meg történelmi expedícióját. Louis de Santo Angelo egymaga adta neki azt az egymillió aranytallért, amire szüksége volt, hogy hajóhadát felszerelje. Ez az Angelo kikeresztelkedett zsidó volt és a király kinstárosa. Később már háromszázezerre növekedett a kikeresztelkedett zsidók száma úgy, hogy feltartóztatlan áramlásokkal hömpölygött bele a zsidóvér a spanyol hidalgok vérebe. Magam se mernék esküdni rá, hogy nem zsidóktól származom, pedig elég sok katolikus pap van az őseim között. Tudja-e, hogy Jaime portugál király mit felelt a miniszterének, mikor az büntetést kért a zsidók ellen, mert nem viselik a királyi rendelettel rájuk parancsolt zsidósüveget? Ezt mondta a király: Ugyan, kardinális ur, ne fesszegessük ezt a zsidósüveget. Hiszen látja, hogy sem Ön, sem én, sem a feleségem nem viseli ezt“.

— Minden nagy és nevezetes inkvizítor, minden híres és türelmetlensége miatt hírhedt főpap zsidó volt, vagy zsidótól származott. Zsidó szellem terjeszkedett el az országban és a legkiválóbb esztétikusunk Menéndez Pelaja elismeri, hogy a középkor legnagyobb spanyol lírikusai maranoszok voltak és ezek között is a legkitör-

formaművészetet. Miután még sok fejlődésre van szüksége, hisszük, hogy ebbéli hiányosságait is pótolni fogja. Egy bizonyos: Ady és Kassák hatása alól végleg fel kell szabadulnia Vajdának, hogy — bár relative is — maradandót alkot-hasson.

PROLETÁROK VERSESKÖNYVE. Az erdélyi szocialista párt igen izlésesen kiállított könyvben adta ki a proletáriátus eszmei küzdelmeivel és az e küzdelemből fakadó érzésekkel foglalkozó költeményeket. A programverseknek rendszerint megvan az a hibájuk, hogy a propagatív tartalom elnyomja bennük a művészi követelményeket. E tekintetben ez a kis kötet szerencsésen van összeállítva, amennyiben formailag, belső tartalom tekintetében is nagyrészt kifogástalan költemények vannak benne összegyűjtve. Kitűnő fordításokban (Ormos Ede, Giszkalay) találunk benne Morris Rosenfeldtől, Heintől, Dehmtől verseket. Az eredeti proletárversek írói közül Ady vezet. Igen szép verseket találunk a kötetben Walt Whitman-tól, Cosbuc-tól. Az erdélyi költők közül Kádár Imre, Keresztúry Sándor, Halász József, Győri Ernő, Salamon László, stb. vannak a kötetben képviselve. A kötet minden természetes hiányossága mellett is hasznos szolgálatot tesz az erdélyi proletáriátusnak.

nyozóbb a zsidó Carion, a „Haláltánc“ híres szerzője.

— De nemcsak a literatúrában alkottak kiváló zsidó lángelmék, hanem a tudomány minden ágában is. De még ennél is érdekesebb, hogy Spanyolország a világ egyetlen országa, ahol csaknem szétiszorításuk kezdete óta földműveléssel is foglalkoztak a zsidók. Nagyon szerették a spanyol rögöt, talán azért, mert Kasztília sóváran moztelen hegyei Palesztina szikláira emlékeztették őket.

— Amerikát a spanyol nép adta az emberiségnek, de a világhírű kedvet a zsidó néptől kapta a spanyol nép. Nem véletlen, hogy Kolumbusz fedezte fel Amerikát. Már a XI. században élt Spanyolországban egy világhírű zsidó: Benjamin de Todelo, aki egész Indiáig hatolt el, beutazta majdnem az akkor ismert világot és megírta a világirodalom legelső utelírását. Én előttem egészen kétségtelen, hogy Kolumbusz is zsidó volt. Egyetlen okirat se maradt utána, amelyen csak Kolumbusznak írta volna alá magát. Mindig don Christofel Colon-nak írja magát. A Colonok zsidók voltak, híres, előkelő tudósokat nevelő zsidó család. Olaszul nem tudott jól és hibásan írta ezt a nyelvet. De a spanyol nyelvet mindig nostra linquenak mondja. A fia pedig sokszor említi, hogy mély misztérium fedi apja életét. Hát mi más lehet ez a misztérium, mint a zsidó származás, amelyet ekkor tagadni kellett. Colon-Kolumbusz maranosz volt. A barátja Louis de Santo Angelo szintén zsidó volt.

— És ha még most sem hiszi el, hogy Spanyolország háromnegyedrész zsidó, hát a nép legfeltűnőbb jellemvonására hívom fel a figyelmét: szenvedélyes fanatizmusára. Ez bizony zsidó vonás és zsidó származásra vall. Még a zsidó iránt való szimpátiája is ezt bizonyítja. Feszült érdeklődéssel figyeli a zsidóság mostani megújulását és beszéljen csak egy barcelonai munkással, említsen meg előtte az antiszemizmust és ő a látni fogja, hogy ez az okos spanyol proletár nem tudja miről beszél.

Blasco Ibanez mosolyog, ő maga is érzi, milyen különös és bátor minden szó, amit megfontol, kimond. Aztán hirtelen elhallgat. Elnéz a boulevard forgataga fölött, az arcán szinte megszoromodnak a vonások. Mintha most belenézne a spanyol messzeségbe, amely még ködösebb előtte, mint a múlt, amelyről eddig beszélt.

R. J.

Ha művészi kiváló fa-, vas- vagy réz-
butort, zongorát
akar venni, ne sajnálja az utat Marosvásárhelyre és tekintse
SZÉKELY ÉS RÉTI
ERDÉLYRÉSZI BUTORGYÁR RÉSZV. TÁRS. butortermelt,
asztalosok furuzsükegieteket legolcsóbban itt szerzhetik be

A Lömáan

A Lömáan Ak

kezőket hozza az
1. „B“ csoport
kező számu parcellák
98—100, 175, 179,
392, 398, 404, 60,
777, 778, 826, 83,
919, 920, 1299, 1

2. „A“ csoport
kező számu parcellák
leten: 285, 380,
1039, 1040, 1041,
1685, 1804, 1797.

Megalakul a zsidó

(Cluj-Kolozsvár

dósítójától.) Erdély
komoly energiával
feladatát. Annak
sokoldalról igény
ságon elhanyagol
lemi irányítását,
guk egyszerű eszk
meg tetterős és c

A nemzeti ren
juság jól tudja, h
gramjának megva
adata és épen ezé
lánrészét program
ki. Szüksős és szeg
hataltan erőfesz
megvalósítása érd

azonban a legnagyobb
amire a legbeszé
utóbbi alkotásuk
könyvtára. A kö
nevezni az első e
alapját az Ezra-e
vetette meg. Az
óriási áldozatok á
régi könyvtárat, a
zsidó irodalmi, m
mékeit is. Az így
nek hatalmas kö
irodalom héber, j
termékeit, az ala
szerint országos j
délyi zsidóság k
kiván szolgálni.

annál könnyebben
maza az emberi k
egy-ágát felöleli
hatja azt a könyv
nulás, vagy műve
Ahhoz, hogy a k
felelni céljának, m
mennél több tag
anyagot hozzájár
ellenértéket kapna

Az Erdélyi Zs
kozási feltételeit i

1. A könyvtár
beiratkozás alkalm
lejt fizetnek. 2.
risszia kötelékébe
tagjai beiratkozás
havonta előzetesen
jat fizetnek. 3. E
egyének, vagyis a
gok, beiratkozási
korra 50 lejt fizet
jében pedig egy h
tében megkezdett h

Csak tagok kölcsö
tárból. Kivánatra
tatandó. 5. Egysz
nözhető, akárhán
Kölcsönzési idő m
hető tetszés szeri
lejártá után nem
könyvtár vezetősé
tetésben részesül.

könyvet háromszo
könyvtár vezetősé
zott időre a kölc
vagy elveszett kö
által meghatározot
10. Beiratkozás sz
vel minden nap d
Reg. Ferdinand
szombat kivételév
a Tarbut-gimnázium
helyiségben.

A Lömáan Akkó közleményei

A Lömáan Akkó (Str. Radu 9. I.) a következőket hozza az érdekeltek tudomására:

1. „B” csoportbelieknek újabban a következő számú parcellák adattak el: 102, 103, 98—100, 175, 179—183, 193—196, 110—112, 392, 398, 404, 601, 602, 569, 562, 589, 742, 777, 778, 826, 838, 839, 1446, 1305, 1306, 919, 920, 1299, 1300, 1252, 303, 607, 640 819.

2. „A” csoportbelieknek újabban a következő számú parcellák adattak el: a homokterületen: 285, 380, 386, 390, az „I” zónában 1039, 1040, 1041, 1042, a „K” zónában 1667, 1685, 1804, 1797.

Megalakult az első erdélyi zsidó népkönyvtár

(Cluj-Kolozsvár, május 5. Az Uj Kelet tudósítójától.) Erdély zionista ifjúsága szívós és komoly energiával végzi el a magára vállalt feladatát. Annak ellenére, hogy az egyébként sokoldalról igénybe vett erdélyi zsidóság tulajdonoson elhanyagolja az ifjúság anyagi és szellemi irányítását, az erdélyi zsidó ifjak a maguk egyszerű eszközeivel egyre-másra teremtik meg tetterős és céltudatos intézményeiket.

A nemzeti reneszánsz szolgálatában álló ifjúság jól tudja, hogy elsősorban kulturális programjának megvalósítása a legfontosabb feladata és épen ezért akcióképességének orosz-lánrészt programjának ebben az ágában éli ki. Szüksős és szegényes anyagi eszközeik miatt hallatlan erőfeszítéseket kell tenniük céljuk megvalósítása érdekében. Páratlan energiájuk azonban a legnagyobb nehézségeket is legyőzi, amire a legbeszedesebb dokumentum a legutóbbi alkotásuk: az erdélyi zsidó ifjúság könyvtára. A könyvtárnak, amelyet bátran lehet nevezni az első erdélyi zsidó népkönyvtárnak, alapját az Ezra-egyesület régi híres könyvtára vetette meg. Az Ezra és a Barisszia most óriási áldozatok árán tetemesen kibővítették a régi könyvtárat, beszerezték a legutóbbi évek zsidó irodalmi, művészeti és tudományos termékeit is. Az így felszerelt könyvtár, amelynek hatalmas könyvespolcai felölelik a zsidó irodalom héber, jiddis, magyar és német nyelvű termékeit, az alapító egyesületek határozata szerint országos jellegű lesz és az egész erdélyi zsidóság kulturális igényeinek kielégítését kíván szolgálni. A könyvtár ezt a hivatását annál könnyebben töltheti be, mert könyvhalmaza az emberi kultúra és tudomány minden egyes ágát felöleli és így mindenki megkaphatja azt a könyvet, amely őt szórakoztat, tanulást, vagy művelődés szempontjából érdekli. Ahhoz, hogy a könyvtár igazán meg tudjon felelni céljának, ma már csak az kell, hogy mennél több tag jelentkezzen, akik csekély anyagi hozzájárulásért szinte felbecsülhetetlen ellenértéket kapnak.

Az Erdélyi Zsidó Ifjúsági Könyvtár beiratkozási feltételeit itt ismertetjük:

1. A könyvtár-alapító egyesületek tagjai a beiratkozás alkalmával egyszersmindenkorra 10 lej fizetnek. 2. A Hitachdut Aviva és Barisszia kötelékébe tartozó kulturegyesületek tagjai beiratkozáskor 20 lej beiratkozási díjat és havonta előzetesen 20 lej könyvtárhasználati díjat fizetnek. 3. Ezen két kategórián kívül álló egyének, vagyis azok, akik nem egyesületi tagok, beiratkozási díj fejében egyszersmindenkorra 50 lej fizetnek, könyvhasználati díj fejében pedig egy hétre kötetként 3 lej. Minden megkezdett hét két hétnek számítatik. 4. Csak tagok kölcsönözhetnek könyvet a könyvtárból. Kívánatra a tagsági igazolvány felmutatandó. 5. Egyszeri alkalommal 3 mű kölcsönözhető, akárhány kötetből is állana az. 6. Kölcsönzési idő maximuma két hét, de cserélhető tetszés szerint. 7. Aki a kölcsönzési idő lejártá után nem hozza vissza a könyvet, az a könyvtár vezetősége által meghatározott büntetésben részesül. (10 lej hetenkint.) 8. Aki a könyvet háromszor is késve hozza vissza, azt a könyvtár vezetősége felfüggesztheti meghatározott időre a kölcsönzéstől. 9. A megrongált vagy elveszett könyvek a könyvtár vezetősége által meghatározott ellenértéke megtérítendő. 10. Beiratkozás szombat és vasárnap kivételével minden nap délután 2—3-ig történik, Cal. Reg. Ferdinand No. 48. 11. Könyvkölcsönzés szombat kivételével minden nap délután 3—5-ig a Tarbut-gimnázium udvarán lévő könyvtárhelyiségben.

A paraszt és nemzeti párt a kormány azonnali eltávolítását követelik

Lupu és Jorga éles támadása a miniszterelnök ellen. A kamara viharos ülése

— Bukaresti munkatársunk esti telefonjelentése —

Bukarest, máj. 5. A kamaramai ülésén Orleanu elnököt. Már a megnyitás előtt izgatott volt az atmoszféra és mindenki tudta, hogy az ülés viharos lefolyású lesz.

Napirend előtt dr. Lupu emelkedik szólásra és nyilatkozatot olvas fel, amelyben

követeli a kormány azonnali eltávolítását.

A deklaráció felolvasása után dr. Lupu visszapillantást vet a kamara csütörtöki, pénteki és szombati ülésére, amelyeken kizárólag Pan Halipa esetével foglalkoztak.

Idézeteket olvas fel Mihalache pénteki deklarációjából, melyben követeli a parasztpárt, hogy két napon belül adjanak elégtételt a Pan Halipát ért inzultus miatt. A többi pontok felolvasása közben lép be a terembe Bratianu miniszterelnök, akit a többség és a miniszterek óriási óvásokkal fogadnak.

Dr. Lupu: Azt hittem, hogy a mi követeléseinket helyeslik. Sajnálattal konstátalom, hogy 8 nap telt el azóta, hogy Pan Halipát inzultálták s nem akadt egy képviselő a liberális pártból, aki elítelte volna a támadást és aki komoly akcióba lépett volna Pan Halipa érdekében. Három napi haladékot adtunk a kormánynak az elégtételadásra és mi volt az elégtétel? Felszóltat Mardarescu és Tatarescu és egymással ellentmondó nyilatkozatokat tettek.

Tatarescuról megszoktuk, hogy inkonzekvens és hogy véleményei naponként változnak.

Ha elégtételt nem is kaptunk, annyi eredményt elértünk, hogy végre a miniszterelnököt megláthatjuk a parlamentben.

— Szinte csodálatos, milyen figyelemmel — mondja Lupu ironikusan — tünteti ki Bratianu Jonel a parasztpártot. Személyesen jelenik meg a parlamentben és személyesen is interveniál az inzultus elsímitása érdekében.

Bratianu Jonel: Ez nem igaz!

Dr. Lupu: Megszoktuk a liberálisok részéről, hogy naponként hazafurkálási váddal illessenek bennünket minden jogalap nélkül. Most Stere ellen

Tizzel kevesebb királyság van a világháború óta Európában

280 millió polgár él köztársaságban és csak 140 millió monarchiában. Lloyd George visszaemlékezése IV. Károly királyról

(London, május 5. Az Uj Kelet tudósítójától.) Lloyd George, Anglia volt miniszterelnöke, akit legutóbb Egyiptom főbiztosává neveztek ki, írja az alábbi érdekes cikket a tragikusan elhunyt IV. Károly exkirályról:

Mennyire megváltozott Európa a háború óta! Akkor gondoltam erre legjobban, amikor legutóbb Madeira szigeten, az Atlanti-Oceán e paradicsomi pontján jártam és ott felkerestem azt a villát, amelyben az utolsó Habsburg császár meghalt. Európa legbüszkébb trónjának birtokosa egy egyszerű nyári lakban, amelyet egy portugál kereskedő bocsátott szíveségből rendelkezésére, élte le utolsó napjait. Az egész villa elfért volna a császár régi palotájának valamelyik városzobájába. Mesélik, hogy Károly császár napokig bolyongott magas lázzal kertjének sétányain, mert azt hitte, hogy a nap és a levegő meggyógyítja és nem kell többé drága orvosokat fizetni. Bizony nagyon kevés pénze volt a császárnak. Felkerestem a kápolnát is, amelyben ez a szerencsétlen fiatalember nyugszik. Szép és csendes hely az örök alvásra.

Amikor azután visszafelé utaztam Madeiráról, a hajót hosszú napjaiban megelevenedtek előttem azok a vonatkozásaim, amelyekben Károly császárral állottam. Legelőször 1917-ben kerültem vele összeköttetésbe. A császár felesége elküldte öccsét, Sixtus pármái herceget Párisba és Londonba, hogy különbe-ajánlatot tegyen. A herceg annak idején Károly császártól kapta utasításait erre a lépésre. Mert ez a fiatal uralkodó attól a pillanattól kezdve, hogy trónra lépett, arra törekedett, hogy véget vessen a szörnyűséges világháborúnak. Ugy beszéltük meg akkor, hogy Svájcban tárgyalunk. En el is küldtem két meghatalmazott embereket, Smuts tábornokot és Filip Kerri Genfbe,

folylék a kampány. Mi jellemzi Önöket? Gaz rágalmazás és csunya megbocsátás.

Erre óriási tumultus keletkezik. Dr. Lupu folytatja: Pan Halipa esete nem izolált. Ehhez hasonló incidensek napirenden vannak. Beszédét azzal fejezi be, hogy elérkezett az idő, hogy a kormány pusztuljon helyéről.

Jorga lép az emelvényre és valósággal frapirozza a Házat egy deklarációval, amelyet

az egyesült nemzeti párt nevében olvas fel s amelyben szolidárisnak mondja a pártot dr. Lupu által elmondottakkal.

Felemelt hangon mondja, hogy követelik a kormány azonnali eltávolítását, ami ha sokáig késik, csak anarchiát fog előidézni.

Dr. Lupu és Mihalache az ellenzék általános tapsa közepette az emelvényre mennek és gratulálnak Jorgának.

Bratianu Jonel emelkedik szólásra és elmondja, hogy fentartja előbbi nyilatkozatát, mely szerint elítéli Popescu hadnagy cselekedetét és igéri, hogy a hadbíróasztal előtt fogják felelősségre vonni. Ami a Stere-ügyet illeti, mielőtt ezt a kérdést nyilvánosságra hozná, Sterét fel fogja szólítani az ügy tisztázására.

Az ellenzéki pártok azon követelését, hogy a liberális kormány adja át a helyét, csak a király teljesítheti.

Óhajuk azonban igen korai. Mi folytatni fogjuk megkezdett munkánkat mindaddig, amíg lesz egy kormányképes, erőskezü párt, amely az utódlást tőlünk átveheti.

Jorga: Én is alakíthattam volna politikai pártot hadigazdagokkal és permisszalókkal. Ilyen erős pártot gondol? Avagy olyant, hogy pénzzel megvásároljak hiveket?

Goga áll fel és szólani akar, mintha Jorga előbbi nyilatkozata reávonatkozott volna. Jorga azonban legyint a kezével s így Goga leül. Ismét szócsata keletkezik a liberálisok és Jorga között, mire az ülést az elnök felfüggeszti.

hogy az osztrák császár megbízottjával, Mensdorf gróffal találkozzanak. A gróf azonban sajnálatos közölte velük, hogy II. Vilmos császár tiltakozik a különkére ellen. Mennyire sajnálhatja a német császár most ezt az elbizakodottságot, mennyire fájhat neki, hogy a legjobb alkalmat egy méltányos béke megkötésére könyvemlyen eljátszotta.

Másodízben, 1918. október végén adott Károly császár életjelt magáról. Ezuttal egy rövid távirattal jelentkezett, amelyben arra kért, tegyem lehetővé, hogy fellázadt népe elől Svájcba menekülhessen. A távirat alá egy egyszerű „Károly” szó volt írva. Én akkor azonnal intézkedtem, hogy az excsászár Svájcban menedékhelyet kapjon. Oh, milyen napok voltak azok. Fent északon egy még hatalmasabb császár futott egyhuzamban a holland határig, ahol reszkette bujt meg az első parasztkunyhóban. Itt pedig másik uralkodó menekült elámitott és megcsalt nemzete elől. Keleten, a nagy orosz birodalomban, a cár bolyongott ezalatt faluról-falura, hogy később börtönbe és bitófa alá jusson.

Amikor Németország megüzente a világháborút, még huszonegy királyság és csak három köztársaság volt Európában. Ma már csak tizenegy királyság van, de a köztársaságok száma tizenhatra szaporodott. A világháború előtt még háromszázhetvenmillió ember élt császárok és királyok uralma alatt és csak ötvenmillió élt köztársaságban. Ma már kétszáznyolcvanmillió él köztársasági zászló alatt és csak száznegyvenmillió maradt meg királyi alattvalóul.

Vajjon Hindenburg győzelme elvonja-e a hatvanmillió német népet a köztársasági formától és visszavezeti-e uralkodójához? Alig hiszem. Németország továbbra is köztársaság

ég sok fejlődésre van béli hiányosságait is Ady és Kassák habadulnia Vajdának, maradandót alkot-

SKÖNYVE. Az eresen kiállított könyvzmei küzdelmeivel és ekkel foglalkozó kölék rendszerint megpagatív tartalom elvetelményeket. E tenesésesen van összebeleső tartalom tekinu költemények vanó fordításokban (Orbenne Morris Rosenvereket. Az eredeti vezet. Igen szép verWhitman-tól, Coşat Kádar Imre, Kef, Győri Ernő, Sa-kötetben képviselve.ányossága mellett islyi proletáriatusnak.

nyilatkozik

származik-e. adék

a „Haláltanc” híres arában alkottak kianem a tudomány ennél is érdekesebb, egyetlen országa, kezdete óta földzsidók. Nagyon szeasért, mert Kasz-ei Palesztina szik-

nép adta az emberi vet a zsidó néptől véletlen, hogy Ko. Már a XI. száegy világháború zsidó: sz Indiáig hatolt el, ismert világot és első utleírását. Én hogy Kolumbusz is se maradt utána, irta volna alá malon-nak írja magát. es, előkelő tudósokat nem tudott jól és e a spanyol nyelvet ndja. A fia pedig isztarium fedi apja misztérium, mint kor tagadni kellett. olt. A barátja Louis volt.

em hiszi el, hogy szig zsidó, hát a ra hívom fel a fiúsára. Ez bizony ársra vall. Még a s ezt bizonyítja. zsidóság mostani sak egy barcelonai az antiszemitizmust okos spanyol pro-

ő maga is érzi, nden szó, amit rtelen elhallgat. fölött, az arcán ok. Mintha most gbe, amely még amelyről eddig R. J.

agorát

lyre és tekintse ÉTI -TÁRS. butortermel. ban itt szerezhetik be

fog maradni. Csupán egyetlen legyőzött állam örizte meg monarchikus államformáját: Bulgária. Nagyon kérdéses azonban, hogy ez a régóta ingadozó trón is melyik percben omlik össze.

Az új fakultás

En sohase vágytam Amerikába. Előítéleteim, tévedéseim, jó és főleg rossz szokásaim ehhez a vén Európához láncolnak, melynek érdekében annyit izgultam már, hogy teljesen megértem a szanatóriumra. Sok része van ezen idegesség kialakulásában kétségkívül a szociológiának és általában a tudományoknak, mert egyetemi éveim alatt egyebet sem tettem, mint igazságokat tanultam, hogy másnap azután egy-egy ellenigazsággal üssenek kupán nagynevű professzoraim. Az igazságok tolakodó egymáslátásában azután rájöttem arra a fél igazságra, hogy az ember igazságos és kényelmes életet csak abszolút igazság nélkül élhet. „Add meg Uram kinek-kinek a maga napi igazságát a maga kenyere mellé” — fohászokodom mindennap, mert úgy érzem, hogy a mai európai élet elviseléséhez sok illúzióra van szükségünk — és sok önzésre. Az egyetemes igazságok helyett tehát az ugynevezett magánigazságok azok, amelyek eléggé komisszá tesznek bennünket ahhoz, hogy élhessünk.

Mindez azonban nem magyarázza meg, hogy miért érzek hirtelen forró vonzalmat Amerika iránt, melyet parvenünek, puritánnak és tulságosan üzleti szelleműnek tartottam mindezekig arra, hogy ott az én beteg európai mentalitásommal jól érezhessem magamat. Megmondom: Elizabet Macdonald asszony miatt érzem ezt a hirtelen gyúlt nosztalgia. Magára vessen, aki rosszat gondol, nem homi illegitim vonzalomról van szó. En tisztelen a többgyermekes családanyák családi nyugalmát, annál is inkább, mert ezt a társadalom törvényei írják elő. Tisztára lelki, vagy precízebben: szellemi vonzalom az, melyet Macdonald asszony iránt érzek s rajta át egész Amerika iránt. Ez a Macdonald asszony élő megtestesülése a praktikus érzék tultengéséből fakadó egészséges humornak és annak a tiszta szellemiségnek, mely csak nőben alakulhat ki minden disszonancia nélkül. Mert — ugyebár — sok humor és sok szellemiség kell ahhoz, hogy valaki egyetemi tanszéket nyerjen ama képességének elismerésül, hogy járatos abban a tudományban, melyet eddig egyetlen tudós, vagy bölcselet sem tudott elsajátítani, vagy legalább is rosszul sajátított el.

A házasság tudományáról van szó felebarátaim, arról az új egyetemi fakultásról, melyet a bosztoni egyetemen direkt Macdonald asszony számára szerveztek meg, hogy onnan a családi boldogság lehetőségeit, ezt a kétségenkívül pozitív ismeretet hirdesse a tanítványoknak. Merészség a tudományok szülőanyja — tolu ajkamra az axióma, amit ne tessék lemosolyogni, mert sok az igazság benne, hiszen Macdonald asszony bizonyítja. Hogy eredményes is lesz ez a merészség, ez már inkább vitatható. Tény az, hogy Sokrates, aki nagy bölcselet volt, a házasság tudományát nem vitte előbbre. Sőt azt hiszem, hogy áldott emlékü Xantippéjéről az volt a magánvéleménye, hogy az ő komisszáin még a bölcselet sem segít.

E tekintetben aligha változott a világ Sokrates óta. Épp ezért vicces kissé a Macdonald asszony jóindulata, mellyel a házasság nemes és örökkévaló intézményét tudományos alapon akarja megvilágítani és jó, illetve rossz tulajdonságait bölcsesleti rendszerbe akarja foglalni. A jó házasság valószínűleg ott kezdődik, ahol a róla és vele kapcsolatos bölcselkedés véget ér. És tessék elhinni, néha maga a házasság a hibás abban, hogy két egymáshoz nem illő, temperamentumban, izlésben, hajlamban eltérő embert fűz össze a boldogtalanság kegyetlen béklyóival. E divergáló hajlamok azután fűtülnek minden szociológiára, minden higiéniai rendszabályra, fűtülnek az egyetemre és — Uram bocsásd meg — talán még Macdonald asszonyra is fűtülnek. Két dolog van, ami az emberi boldogság mindig relatív lehetőségeit meghatározza: az intézmények és azok az eredendő hajlamok, melyeknek szabad érvényesülése és kielégülése kiki számára a boldogság érzését jelenthetik. Ha a házasság, mely elsősorban intézmény, — rosszul sikerül, úgy lehet, hogy magában az intézményben, legtöbb esetben azonban mindig a hajlamokban van a hiba. A boldogság nem uniformis; vannak, akiknek — különösen a házasságra vonatkoztatva ezt a megállapítást — nincs tehetségük hozzá. Az ilyen tehetségteleneket aztán hiába tömi meg Macdonald asszony a maga házassági tudományával, bizony azok nem lesznek bölcsőbbek tőle. Ha már minden áron szükség van erre az új fakultásra, úgy professzorjául inkább Dr. Véletlen

urat kellene kinevezni, mint olyat, aki még a legtöbb jó házasságot hozta létre a világon.

Egyébként igen csodálom, hogy az amerikai házasságközvetítő irodák főnökei még nem indítottak mozgalmat Macdonald asszony ellen. Végre is — ők nagyobb szakértők és több praktikus érzékkel rendelkeznek. Ők nagyrészt tisztában vannak azzal, hogy a házasságot, mint intézményt és nem mint boldogságot üző ipart kell felfogni. És mint intézménynek, mint — amerikai szóval élve: vállalatnak mégis ugyanaz az alapja, ami minden más vállalkozásnak: a gazdasági rentabilitás. Mert az érzelmek és hajlamok — az más. Ezek a speciális európai fogalmak nem tartoznak a házassághoz,

Tancred Constantinescu

sajtóbeszámolója külföldi utjáról

A francia tőke részt vállal a romániai repülőgépgyárban

(Bucuresti-Bukarest, május 5. Az Uj Kelet tudósítójától.) Tancred Constantinescu kereskedelemügyi miniszter, aki csak a napokban érkezett haza külföldi utjáról, ma fogadta a sajtó képviselőit, akiknek nyilatkozott külföldi útjának sikeréről.

— Mindenekelőtt — mondotta a miniszter — kategorikusan meg kell cáfolnom egyes lapok azon híreit, hogy külföldi misszióm kudarcra végződött. Feladatam az volt, hogy a francia tőkét megnyerjem egy repülőgépgyár felállításához. Tárgyalásaim ebben az irányban sikerrel jártak, amennyiben megállapodás jött létre egy francia pénzcsoporttal, mely szerint részvénytársaság alakul 120 millió lej alaptő-

söt — sajnos — legtöbb esetben kívül, nagyon is kívül esnek rajta.

Minden bizonnyal Macdonald asszony nem így látja a dolgokat és mert igazságokat akar hirdetni, nem is gondolkodott fölöttük. Ez teszi képessé őt az új fakultás alapítására és az új katedra eredményes betöltésére.

Ó, boldog Amerika, hol mindenre oly könnyen találunk praktikus megoldást! Ó, szerencsétlen Európa, mely még évtizedek mulva sem lesz abban a szerencsés helyzetben, hogy a házasság problémáját megoldja.

Ki kell vándorolnom Amerikába!

Salamon László

Zajos tüntetések a francia színházakban Caillaux ellen és Caillaux mellett

Politikai viták — felvonásokban

(Páris, május 5. Az Uj Kelet tudósítójától.) Mióta a Painlevé—Briand—Caillaux kormány megalakult, a francia közéletben ismét divat lett a politika. Mindenki politikai Caillaux mellett vagy Caillaux ellen. Hívei még jobban bálványozzák, mint annakelőtte, viszont nagyszámu ellenségei olyan széles fronton támadják, hogy nagyon is féltő, hogy ennek az attacknak előbb-utóbb az lesz a vége, hogy a kitűnő fináncpolitikusként ismét el kell tűnni a láthatárról.

Hogy milyen Caillaux-láz van Párisban, azt legjobban bizonyítják azok az ütközetek, amelyek estéről-estére lezajlanak a színházakban.

Haditudósítónk jelen volt több ilyen csatában, amelyek közül a leghevesebb kétségtelenül a Theatre de Antoineban lezajlott háború volt.

Ez az ütközet is úgy kezdődött, mint a többi. Felvonásokban képeket vetítettek a közönség szórakoztatására. Néhány reklámkép és vice után következtek az aktualitások. Az első kép: Painlevé a bizalom megszavazása után meglegedetten távozik a kamarából. Amint a kép megjelent a vásznon, egy hang az erkélyen elkiáltotta magát:

— Le vele! Hazaárulók barátja!

Erre többen gúnyosan fűtülni kezdtek. A páholyok és a földszint egy része tapsal fel a tüntetésre, mire a jobboldaliak még jobban tüntettek. A parázs vitának csak az vetett véget, hogy a kép hamar eltűnt, hogy helyét adjon egy borkereskedő reklámjának. De a szélcsend nem sokáig tartott. Néhány üzleti hirdetés után megjelent az új kép: „Caillaux, az új pénzügyminiszter hivatalában.”

Fülsiketítő ordítás tört ki erre.

— Hazaárulók! Hazaárulók! — hiáltották minden oldalról.

— Hindenburg barátja!

— Le vele!

A nagy zajba kereplők és fűtülők larmája vegyült. A radikális tábor se hagyta magát és sok helyről éles taps válaszolt a tüntetésre. A gépész úgy látszik, hogy kedvét találta a vitaközvetésben, mert jó pár percig nem cserélte a képét, hogy mindenki kedve szerint leszegezhesse magát politikai hitvallása mellett. Közben az erkély jobboldala, amely úgy látszik csupa baloldali elemekből rekrutálódott, ellentüntetésebe ment át és zajosan éltette Caillauxt. Mikor a kép már eltűnt, a két csoport még mindig szembenállott egymással, de most már nem a pénzügyminiszterrel foglalkoztak, hanem egymást illeték válogatott grombaságokkal.

— Hamis pénzt gyártanak Herriot-ék és Caillaux ur!

— Maguk Hindenburgot akarják elnöknek! —

kével és ebben a franciák 40 millióval részt vesznek. A többit részben az aradi Astra, részben pedig a Creditul Industrial fogja jegyezni. A gyárat Brassó közelében fogják felépíteni.

Elfogadtam egy másik pénzcsoport ajánlatát a vasutak elektrifikálására vonatkozólag. Egyébként ebben az ügyben még folynak a tárgyalások. Az elektrifikáláshoz szükséges tőkét a pénzcsoport adja. A munkálatok román mérnökök vezetése alatt fognak folyni.

A román kormány meghívást kapott egy nagy nemzetközi vasuti konferenciára, amely júniusban lesz Londonban. Románia nevében a kongresszuson Pretorian vasuti vezérigazgató vezetésével egy küldöttség fog megjelenni.

vágott vissza a másik csoport egyik tagja szellemesen.

— Hazaárulók!

— Királypárti pojacák!

Ilyen kedélyesen folyt a diszkurzus, amikor a vásznon megjelent az egész kormány, előtérben a köztársasági elnökkel. Franciaországban mindent szabad, még az államfőt is abcugolni. A jobboldal élt is ezzel a jogával és zajosan fűtült a most is derűsen mosolygó öreg ur ellen.

— Nem szegyelik magukat?! — tört ki a felháborodás a balpártiak körében. Még az elnöknek se hagynak békét.

— Az elnök nevezte ki azt a kuruzslót pénzügyminiszternek!

És így tovább, még jó öt percig tartott a lárma, míg a hagyományos kopogtatás nem jelezte, hogy az előadás kezdődik. És ez a hangos vita, amely legjobban jellemzi a kiélesedett francia belpolitikát, így folytatódott minden felvonásokban.

Nyári divalujdonságok

óriási választékban
már raktárra érkeztek

Heller, Weisz & Molnár

divatruházába, Cluj,
Cal. Reg. Ferdinand 6.

Selymek, szövetek

ruhavásznak, zefírek,
nyerselymek és minden
egyéb mosóaruk mélyen
leszállított árban.

Az Uj Kelet az egy-
ság napilapja
Szerkesztők: Giszti
Felelős szerkesztő
Előfizetési árak: F
240 lei, félév
Az Uj Kelet cikkeit
megjelölésével

1856 május 6
mány egyik legi
Érdemes megjegy

Szerda

5685 Ijár 12
1925 május 6

zés megalapítója.
ezt a három eml
az örökkévalóság
emberi nagyság
zülök még a tud
kusan zsidók: or
foglalkozás évezr
a zsidó léleknek
jelenségnek lélek
Freud születésér
néki szóljon a na
Freud, a csehors
középkorait má
a bécsi egyetem
fakultásra. Tudá
dög a párisi egy
és főleg Charcot
orvosának előadá
térve, egyik ba
Josef Breuerrel
eredménye, a fia
könyve lett: a „
a könyvben már le
tani alapelvek, a
mus“ alapul. Els
időközökben jeler
kái az álomról, a
lógiajéről, a Toté
tudatalattihoz stb
forradalmat idézt
tudomány terén.
sége nem abban
döntött meg, han
teljesen ismerete
uttörő felfedezé
tanai körül term
harc, de ez a ha
győzelmével vég
Freud zsidó volta
kül erre a harcra
Már régen elősm
volt, amikor a bé
tagadta tőle a tar
érdekel és közlér
az aktiv zsidósá
itt Freud egy l
fordításban. Ezt a
egyik barátjához
Presszentrale“ ki
... Mondhatom
vallástól olyan t
hitvallástól, ami a
mint tudományos
érdekelnek, de ére
Ezzel szemben az
kötőt mindenkor
ezt az érzést a g
Mondanom sem k
maradtunk a zsidó
az időbe esik, am
hittanaink ke
nyelv és irodalom
Ezért a művel
is hátramaradott,
ran fájlalok...

— Háromtag
Védegyelet élén.
ma délután tartotta

HIREK

Az Uj Kelet az egyetemes erdélyi és bánági zsidóság napilapja

Szerkesztők: Giszkalay János és dr. Marton Ernő
Felelős szerkesztő Dr. Marton Ernő
Előfizetési árak: Egy hónapra 85 lei, negyedévre 240 lei, félévre 460 lei, egész évre 850 lei.
Az Uj Kelet cikkeinek utánnomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.

A mai naptár

1856 május 6-án született az emberi tudomány egyik legnagyobb hőse Sigmund Freud. Erdemes megjegyezni: a huszadik század három olyan tudóst adott az emberiségnek, akiknek életműve évszázadok és talán évezredek fejlődésére fog kihatni az emberiség történetében. Ez a három szellemóriás: Paul Ehrlich, a 606. szérum felfedezője, Albert Einstein, a relativitás elméletének felfedezője és Sigmund Freud a pszichoanalízis, a lélekelemzés megalapítója. A huszadik század emberisége ezt a három emberi nagyságot tudja felmutatni az örökkévalóság színe előtt és ez a három emberi nagyság mindegyike zsidó. Kettő közülük még a tudományos szakkörökben is tipikusan zsidók: orvosok. Az orvosi tudomány és foglalkozás évezredek óta jellegzetes törekvése a zsidó léleknek. Messzire vezetne ennek a jelenségnek lélektani magyarázata. Ma, Sigmund Freud születésének 69-ik évfordulóján, csak neki szólnon a naptár megemlékezése. Sigmund Freud, a csehországi Freibergben született, de középiskoláit már Bécsben végezte. Ugyancsak a bécsi egyetemen iratkozott be az orvosi fakultásra. Tudása tökéletesítésére két esztendőig a párisi egyetemen folytatta tanulmányait és főleg Charcotnak, kora leghíresebb ideg-orvosának előadásait látogatta. Bécsbe visszatérve, egyik barátjával az ugyancsak zsidó Josef Breuerrel folytatott közös kutatásainak eredménye, a fiatal tudós első feltűnésteltető könyve lett: a „Studien über Hysterie“. Ebben a könyvben már le vannak fektetve azok a lélektani alapelvek, amelyek a későbbi „Freudizmus“ alapul. Első munkája után szinte pontos időközökben jelennek meg korszakalkotó munkái az álomról, a mindennapi élet pszichopatólogiájáról, a Totem és tabu, az élet viszonya a tudatalathoz stb. stb. Freud munkái hallatlan forradalmat idéztek föl az orvosi és lélektani tudomány terén. Freud munkásságának jelentősége nem abban áll, hogy meglévő rendszereket döntött meg, hanem abban, hogy eddig szinte teljesen ismeretlen területek, a lélektan terén úttörő felfedezéseket tett. Freud személye és tanai körül természetesen kitört a tudományos harc, de ez a harc a nagy tudós tökéletes győzelmével végződött. Természetes, hogy Freud zsidó volta nem maradhatott hatás nélkül erre a harcra és Freud életfolyására sem. Már régen elősmert tudományos világnagyság volt, amikor a bécsi egyetem még mindig megtagadta tőle a tanári széklet. Minket feltétlenül érdekel és közelebről érint a nagy tudós viszonya az aktív zsidósághoz. Ennek jellemzésére álljon itt Freud egy levelének részlete szözszerinti fordításban. Ezt a levelet ebben az évben írta egyik barátjához Oscar Grünhöz, a „Jüdische Presszentrale“ kiadójához.

... Mondhatom magamról, hogy a zsidó vallástól olyan távol állok, mint minden más hitvallástól, ami annyit jelent, hogy a vallások mint tudományos kutatások tárgyai fölöttébb érdekelnek, de érdemileg nincs részem bennük. Ezzel szemben az együvértartozás erős érzése kötött mindenkoron az én zsidó népemhez és ezt az érzést a gyermekeimbe is beléneveltem. Mondanom sem kell, hogy mindannyian megmaradtunk a zsidó hitvallásban. Ifjúságom abba az időbe esik, amelyben a mi szabadgondolkodó hittanáraink kevés súlyt fektettek a héber nyelv és irodalom tanítására.

Ezért a műveltségem ezen a téren nagyon is hátramaradt, amit ma már nagyon gyakran fájlok...

— Háromtagu direktórium a Hitelezői Védegyelet élén. A romániai Hitelezői Védegyelet ma délután tartotta meg rendes évi közgyűlését.

Dr. Szegő Imre ügyvéd, a védegyelet ügyésze terjesztette elő az évi jelentést, melyet a közgyűlés egyhangulag elfogadott. A közgyűlés elhatározta, hogy az eddigi választmány és igazgatótanács helyett egy háromtagu direktórium irányítsa a védegyelet működését. A direktórium tagjai dr. Weisz Béla gyárigazgató, Hintz Vilmos és Hartig Vilmos kereskedők lettek. Elhatározták továbbá, hogy a védegyelet hitelezői információs irodáját kellő módon kiépítik.

— A Kinizsi szenzációs győzelme a brünni Zidenice ellen. Ma délután mérkőzött Temesváron a Kinizsi a brünni Zidenicevel. Az eredmény 8:0 (3:0) a Kinizsi javára. A brünni csapatnak jó neve van a cseh futballban és így a Kinizsi győzelme szenzációszámra megy.

— Nagy havazások Németországban és Ausztriában. Innsbruckból jelentik: Május másodikán és harmadikán nagy havazások voltak itt. A hó a környéken és a város házain még nem olvadt el. Az olasz-osztrák léghajózási társulat repülőgépei a nagy hóvihár miatt kénytelenek voltak az utat Innsbruckban megszakítani. Hasonló jelentések jönnek a Maina melletti Frankfurtból is és a Schwarzwald különböző részéből.

— Eljegyzés. Weisz Aranka Oradea-Mare és Salamon Sándor Cluj jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

* 28 lej 1 klg. kóser elsőrangú báránnyal a huszadik évfordulóján, Winkler Józsefnél.

— Bombát dobtak május elsején Olaszországban. Rómából jelentik: Az olasz főváros május elsején különös benyomást keltett. A minden utcában cirkáló katonai őrszolgák a felfegyverzett fascista osztagok és a páncélautók azt a benyomást keltették, mintha Rómában a legvadabb lázadás volna kitörőben. A házkutatások és letartóztatások száma, amelyeket május elsején foganatosítottak, ezekre rugott. Triestben a kommunisták éjjel után három bombát helyeztek el a rendőrség kapuiban. A bombák fel is robbantak, azonban csak néhány ablakban tettek kárt. — Ravennában két kommunistát abban a percben értek tetten, amikor azok plakátokat akartak a falra ragasztani. A fascisták üldözték a két kommunistát, akik a fascistákra lövöldözni kezdtek. Egy fascistát a golyók megöltek. Pizában a fascisták behatoltak egy szocialista lakásába és azt ott felesége és gyermekei szemelattára meggyilkolták.

— A cionista executive és az Aguda tárgyalásai. Bécsből jelentik: Május hatodikán Londonban tárgyalások indulnak meg a cionista executive és az Aguda Jiszrael képviselői között a Jewish Agencyben való részvétel ügyében. Az Aguda részéről a tárgyalásokon dr. Pinchas Kohn, Jakob Rosenheim és dr. Leo Deutschländer vesznek részt. A cionista executive Weizmann, Feiwel és dr. Chajesz képviselik. Az Aguda néhány nap előtt bizalmas előértekezletet tartott.

— Elsülyedt egy amerikai hajó. New-yorkból jelentik: Az amerikai partok mentén hétfőn hatalmas vihar dühöngött, amelynek több kisebb halászhajó és egy nagyobb gőzös esett áldozatul. A gőzhajón tizenhét főnyi legénység volt, amely a vízbe fullt. Egy másik kisebb hajó kilenc utassal sülyedt el.

— Az ércpénzszület utolsó részlete is megérkezett Bukarestbe. Bukarestből jelentik: Ma százmillió értékű egy- és kétételes ércpénz érkezett a fővárosba Belgiából. Ez a szállítmány az utolsó negyede annak a 400 millió lejnyi ércpénznek, amelyet a papír egy- és kétételes beváltására rendelt a Banca Nationala.

— Egy rablóbanda garázdálkodás^a Szeged környékén. Szegedről jelentik: Szőreg községben a hétfőről-keddre virradó éjszakán hat álarcos rabló betört a vasúti vendéglőbe és elrabolta a többmillió koronát tartalmazó pénztárt. Innen Daróczy földbirtokos portájára hatoltak be, ahonnan baromfit és terményt vittek el. Feltörték ezenkívül a Hangya-szövetkezet áruraktárát és pénztárhelyiségét. Egy Beck nevű fűszerkereskedő, akinek üzletét szintén ki akarták rabolni, a banditákra lött, akik erre elmenekültek, de a község másik végében még két másik üzletet kifosztottak. Szeged egész rendőrségét mozgósították a vakmerő betörők üldözésére.

— Zinovjev fenyegetőzik. Rigából jelentik: Zinovjev a kommunista-párt utolsó konferenciáján nagyfontosságú kijelentéseket tett. Mindenekelőtt kijelentette, hogy a világnak a forradalmi politikától való eltérése csak szinleges. Az orosz kommunistáknak voltaképpen fokozott feladatuk lenne a kommunista gondolatnak minél szélesebb körben való propagálása. Nyolcéves tapasztalat az igazolta, hogy a világforradalom kilátásai nem rosszabbodtak. A mai politikai helyzet azt követeli, hogy a forradalom útja Anglián át a Kelet felé mutasson, Balkán felé és Európa délkeleti részeibe. Legfontosabb területe a kommunista munkának Anglia, minthogy itt minden forradalmi megmozdulás elnyomott népek nemzeti felszabadulásával esik össze.

— Összezsugorodott a Barmat-pör. Berlinből jelentik: A német birodalmi főügyész most készült el a Barmat-tesztvérek elleni vádiratával. A hosszú vizsgálat során a német közbiztonsági hatóságok nagyon gyenge vádanyagot tudtak produkálni Barmatek ellen. Hittlen kezelésben való segédkezés mindössze a vád Julius Barmat és Lange-Hegermann képviselő ellen. A letartóztatás idejében, négy hónappal ezelőtt, arról volt szó, hogy Barmatek az általi bankot több millió arany márkányi összeggel csalták meg. Erről azonban a vádiratban szó sincs.

— Román-olasz megállapodás történt a háború előtti tartozások törlesztésére. Bukarestből jelentik: Közöltük már, hogy az olasz hitelezők és román adósok között megállapodás történt a háború előtti líra-tartozások törlesztése ügyében. A megállapodás lényegében nem változik azokról a hasonló megállapodásoktól, amelyek a háború előtti angol font és svájci frank-tartozások ügyében történtek. A román-olasz megállapodás csak annyiban tér el az eddig kötött megállapodásoktól, hogy külön-külön válassza azokat az adósságokat, amelyek hetvenezer lírán alul vannak. Ezek az ugynevezett kis adósságok, míg a hetvenezer lejen felüliek a nagy adósságok közé vannak sorolva. A megállapodás szerint a hetvenezer lírán aluli tartozásokból a megállapodás életbelépésének napjától számított néhány hónapon belül huszonkét százalék törlesztendő, viszont a nagy adósságokból harminchétf százalék ugyanazon idő alatt. A törlesztések a líra háború előtti értéke alapján történnek, kamatok nélkül, annak garantálásával, hogy a tartozások két éven belül ki lesznek egyenlítve.

— Amery és Hoare miniszterek elutaztak Palesztinából. Rómából jelentik: A napokban ideértek: L. S. Amery angol gyarmatügyi miniszter és Mr. Hoare, a léghajózási ügyek minisztere. A két államférfi Palesztinából való visszatérésük alkalmával előbb Kairóban szállottak, ahol lord Allenby vendégei voltak. Kairóban Fuad király fogadta őket. Rómába a két angol államférfi április 29-én érkezett meg, ahol Mussolini miniszterelnökkel hosszasan tanácskoztak.

A nagy hőség, erős napsütés káros behatással vannak a nők gyöngéd, hamvas arcbőrére. Kaiser Borax-szal való gyakori lemosások megóvják a bőrt ezen behatásoktól.

Ezért vegyen ön is még ma eredeti

Kaiser Borax-ot
a piros skatulyában.

KÖZGAZDASÁG

Uj korszak előtt a Banca Nationala

Milyen feltételek mellett hosszabbítják meg a bank privilégiumát

(Bucuresti-Bukarest, május 5. Az Uj Kelet tudósítójától.) Időnkint közöltük azokat az értekezleteket, amelyek Bratianu Vintila pénzügyminiszter, M. Oromolu bankkormányzó és a Banca Nationala többi vezetői között történtek a bank privilégiumának meghosszabbítása ügyében. Megbízható helyről nyert értesülésünk szerint a legutóbbi értekezleten a Banca Nationalával kapcsolatos kérdésekben az alábbi megállapodások történtek, amelyek véglegeseknek tekinthetők.

A Banca Nationala privilégiuma harminc évre lesz meghosszabbítva. A meghosszabbított privilégium 1930-ban lép életbe, vagyis akkor, amikor a jelenlegi privilégium lejár. A bank alapítóit a jelenlegi tizenkétmillió lejről 100 millió lejre emelik.

Az alapítókezelésből származó részvénnyeket a régi részvénnyesek ötszáz lej névértékben kapják, míg az új részvénnyesek ezeröttszáz lejes árfolyamértékben. Az ilyen módon előállított ötezer lej részvénnyenkénti különbözetet az érdeklészet szaporítására és arany vásárlására fordítják a valuta feljavítása érdekében. A régi részvénnyesek minden két régi részvény után három új részvényt fognak kapni a fentemli-

tett ötszázlejes árfolyamon.

Az állam a bank alapítókezelésében egyharmad, vagy egynegyedrészben vesz részt a jelenlegi érdekléségén kívül. Természetesen ilyen arányban részesedik is a bank jutalékában.

A privilégium meghosszabbításával egyidejűleg kezdetét fogja venni a bankjegyeknek valorizált értékre való emelése. Ennek megerősítésére az állam vissza fogja fizetni a bankkal szemben fennálló tartozásait. Az adósságok tizenöt-husz év alatt lesznek törlesztve, a konvenció életbelépése napjától. A visszafizetés egy az állam által megállapítandó szisztéma szerint fog történni. Ezek a fizetések oly módon lesznek aranzsálva, hogy a különböző állami intézetektől, amelyek a konvencióban meg lesznek állapítva, egyenesen a Banca Nationalához fogják jövedelmeiket befizetni anélkül tehát, hogy azok az állam pénztárán keresztül mennének. Ezeknek az elveknek a figyelembevételével történik a privilégium meghosszabbítása.

A privilégium meghosszabbításáról szóló végleges javaslatot egyébként ma szövegezték meg a Banca Nationalában Bratianu Vintila, Oromolu, Chiriacescu és Grigore Dumitrescu részvételével.

TŐZSDE

Május 5-én

A lej: Zürichben 240-00, Párisban 875 Budapestben 325.

Kolozsvár. Lanyha irányzat mellett a kínálat az összes devizákban nagyobb volt a keresletnél. Az árfolyamok a következők:

Bécs 33-40—33-50, Prága 6-35—6-40, Budapest 325—333, Páris 11-40—11-45, Zürich 41-90—42-10, Newyork 215-00—216-50, London 1050—1055, Milánó 9-00—9-05.

Zürich. Nyitás—Zárlat: Berlin 12331—12331, Amszterdam 207-85—207-85, Newyork 2505—517-25, London 2508-00—2509-50, Páris 2707-50—2707-50, Milánó 2127-50—2122-50, Prága 1532-50—1532-50, Budapest 72-68—72-68, Belgrád 835-00—835-00, Bukarest 240-00—240-00, Varsó 59-45—99-45, Bécs 72-80—72-80.

Bukarest. Devizák: Páris 11-40, Berlin —, London 1052, Newyork 216-00, Róma 8-95 Zürich 42-00, Bécs 30-50, Prága 6-43.

Bukarest. Valuták: Napoleon 815-00, márka 52-00, leva 152, török lira 115, font sterling 1054, francia frank 11-45, svájci frank 42-15, olasz lira 895, drachma 380-00, dinár 350-00, dollár 217-25, lengyel márka 42-00, osztrák korona 30-50, magyar korona 32-00, cseh korona 645.

Magyarországi gazdasági hírek. A Magyar Nemzeti Bank legutóbbi kimutatása a bankjegyforgalom csökkenését igazolja, ami március végétől újabb 175 milliárddal kisebbedett. Ma Magyarországnak 4009 milliárd korona bankjegykészlete van. A váltóeszköme továbbra is redukálódott és 80 milliárd koronával több volt a beváltás, mint az új váltóhitel. A deflációs pénzügyi politika és a váltóviszleszámitolás korlátozása a magyar pénzügyi helyzetét súlyosbítja. — A Magyar Általános Hitelbank igazgatósága nagyszabású külföldi tranzakció előkészítésén fáradozik, amelynek révén az ország hatalmas friss tőkéket kapna gazdasági helyzetének megerősítéséhez. A tranzakcióban a Rothschild-ház párisi, berlini és bécsi házain kívül, előkelő angol és amerikai bankárok is részt vesznek. A művelet Kornfeld báró érdemes munkájának köszönhető. — Enyhül a devizaforgalom, mert a Nemzeti Bank engedélyezte, hogy a hivatalos devizahelyek 50 millió korona értékig külön engedély nélkül, de igazoló iratok ellenében adhassanak külföldi devizákat. — Májusban a budapesti értéktőzsde heti öt hivatalos tőzsdénapot tart, a kasszanap a harmadik hét kivételével, minden csütörtök.

Uj export-vámdíjak. Bukarestből jelentik: A legutóbbi minisztertanácsi határozat értelmében május 7-én a következő export-vámdíjak lépnek életbe: Villanykörték, izzólámpák exportdíja 100 kg.-ként 5 lej. — Madártoll és pihe vagononként 10 ezer lej. — Villanymotorok

100 kg.-ként 5 lej. — Napolyi szelet, Pischinger-torta, fagyalt ostya exportjánál a buzaliszt vánja fizetendő. — Bükkfahajtás, ecetkészítésre alkalmas, 100 kg.-ként 10 lej. — Kéve-kötő-faháncs 100 kg.-ként 10 lej. — Tégla-száritó ránk fából készítve 100 kg.-ként 20 lej. — Irónta, szinestenta, spanyolviasz és gumiarábikum 100 kg.-ként 5 lej. — Iskola-felszerelések faanyagból (vonalzó, tolltartó stb.) 100 kg.-ként 5 lej. — Asbest-garnitúrák, kenderkóc, gyapot géptöméshez 100 kg.-ként 5 lej. — Hulladék faanyagok fenyőből, ugyiszintén gáttartéktól származó hibás fadarabok vagononként 500 lej. Ezeknél az anyagoknál a vám erős valutában lesz behajtvá, vagy devizákban, illetőleg a devizáknak megfelelő összegben az angol fouthoz viszonyítva. — Petróleumfinomításból származó hulladékok 100 kg.-ként 5 lej. — Kender- és lenkóc kg.-ként 11 lej.

Bécsi marhavásár. (Saborsky és Fiai cég jelentése.) A mai bécsi marhavásáron felhajtás volt 4414 darab. Ebből romániai áru 993 darab volt. Az árak 10—15 garassal olcsóbbodtak.

Saborsky József és Fiai cég

Wien, III. 4 ST. Marx. Sürgönyeim: Saborskysöhne
Wien — Előállat-küldemények címe: Saborsky József és Fiai, Wien ST. Marx. — Huskületvények címe Saborsky József és Fiai, Wien, Grossmarkthalle.

Szerkesztői üzenetek

Többeknek. Sakkrovatunk a napi hír és publicisztikai anyag felhalmozódása miatt az utóbbi időben kimaradt. Ezt az érdekes sportágat nem ejtjük végleg el, hanem a közeljövőben a kibővített mellékletünk hasábjain a „Föld”-ben fogunk számára helyet adni.

S. A. Lugo. A. M. Oradea-Mare. L. M. Satmár. N. H. Turda. Sz. I. Lugo. E. E. Careii-Mari. A. M. Tinca. Az összes Palesztinára vonatkozó kérdésekre tüzetesen és minden körülményre számotvetően felel a cluji Palesztina Hivatal (Cal. Regele Ferdinand 48.)

Dr. S. V. Jiul-Silvaniei. A beküldött összeget a kiadóhivatal levél útján elismerte. Másik kérdésére a Zsidó Nemzeti Szövetség válaszol. Cluj, Cal. Reg. Ferdinand 48.

M. I. Satmar. Chalucképző tanfolyam Kiseneben és Csernovitzban van. Nem igen lehet az ön korában vizum nélkül kijutni.

Z. I. Satmar. A frankfurti iskolába külföldieket csak nagyon kivételes esetben vesznek föl. Ha az mégis sikerülne önnek, akkor az ellátásáról gondoskodás történik, úgy hogy ipari munkát nem kellene végeznie, mint rabbi Jochanan Haszandlernek a régi boldog időkben.

K. & A. Turda. A tárgyalások egyfelől a magyar-jugoszláv és csehszlovák pénzügyi kormány, másfelől Románia megbízottai között a közeljövőben újra megkezdődnek és e tanácskozások során fogják megállapítani a régi betétek kifizetési arányait is. Addig fölszleges önnök elfogadnia a följánlott kvótát.

SPORT

Vasárnapi eredmények

Bécs: Admira—Törekvés (Budapest) 0:0. A mérkőzés 20 perccel idő előtt ért véget a nagy eső miatt.

Prága: Sparta—Amatör (Wien) 2:0. Csak egy féldöt játszottak le a beállott esőzapor miatt. — DFC—Slavia 2:2 (2:0). A Slavia csak az utolsó percekben egyenlített.

Zágráb: Hakoah (Bécs)—Gradjanszki 0:0. A Hakoah több tartalékkal szerepelt.

Bukarest: Makkabbi—Tricolor 2:0 (0:0).

Kehrling vereséget szenvedett Prágában. Kehrling, a világhímnévre szert tett magyar teniszbajnok, Prágában váratlanul vereséget szenvedett Macenauer német származású fiatal cseh játékosától.

Zidenice (Brünn)—Temesvár kombinált 4:1. A temesvári csapat a TMTE, Kadima, Politechnikum és a Spárta játékosaiából állott és így érhető, hogy rövid 60 perc alatt ilyen arányban győzhetett a brünni csapat. A második féldőből csak 15 percet játszottak le, mert az esőzés megakadályozta a további játékot. A vezetést Temesvár éri el Wallath révén, melyre a vendégek 4 egymásután góllal felelnek. Ma kedden a Kinizsivel játszik a Zidenice. A mérkőzést Wagner bécsi bíró vezette.

A zsidó teniszjátékosok figyelmébe! A Haggibbor tenisz-szakosztálya ezúton hozza a teniszszók tudomására, hogy egyesületi alapokon kívánja lehetővé tenni tagjainak a teniszszekést. Ezzel a klub azt akarja, hogy a kevésbé tehetősek is tűzhessék kedvenc sportjukat. Aki tehát az egyesület pályáján résztvenni óhajtanak, jelentkezzenek Buchwald Bélánál str. Memorandului 12. (Rador), vagy 222. számú telefon. Megjegyeznünk kívánjuk, hogy figyelemmel leszünk arra, hogy tulzsufaltság ne akadályozza a játékot és ha kellő számban lesznek jelentkezők, több pályát szerez az egyesület. Tárgyalások folynak egy trénerrel is, úgy, hogy szakember vezetése mellett fokozott gonddal fogunk fordítani jó verseny-teniszjátékosok nevelésére.

Inguen adok 10 évig

3—4 szobás lakást annak, aki Wesselényi M-u. 15. szám alatt lévő házamban átalakításokat eszközöl. Értekezni Lloyd Express Str. Memorandului 24.

100 leierért

1.500.000 leies ingatlan!
Nem reklám, hanem tény és valóság.

Népjóléti, belügy- és pénzügyminiszteri együttes jóváhagyással engedélyezett sorsolás útján való értékesítés, huzás napja visszavonhatatlanul 1925. év augusztus 1-én.

Cluj vasutállomása mellett, százados akác-fákkal övezett 2 katasztrális hold és 389 □-ól területen:

I. 4 szoba konyhás, fürdőszobás s mellék-helységekből álló két verandás udvarház.

II. egy két szoba konyhás és egy 4 szoba konyhás személyzeti ház (köépületek szintén).

III. 40 drb. jöszágra istálló, kocsiszin stb. Telektomb villanyvilágítással ellátva. Sorsjegyek kaphatók pénzügyintézeteknél, bizományosoknál.

Főbizományos: Köhásznu Tkp. R. Ciul, Calea Victoriei (v. Kossuth L) 3., ahol a pénz előzetes beküldése ellenében postai rendelések is eszközölhetők.

Kényszer
Fische

A kolo
monosto
Fió kizlet: G

a Marpa Lane fes
egyesületnek 1925
Kiosztott ebédek szá
mennyiség 218 liter.
liter. 280 reggeli, 81
15 530 lej. Templom
zárulása 4630 lej. T
mányok 1140 lej. T
6824. Összesen 28,
hordásért 4596 lej.
Jutalékok 3060 lej.
lej. Adm. kiadás (tö
osztás városi betegk
rosi betegeknek 258
Mózes Elek titkár.

PA
Kaucsuk
védelmet nyújt h
Rugany

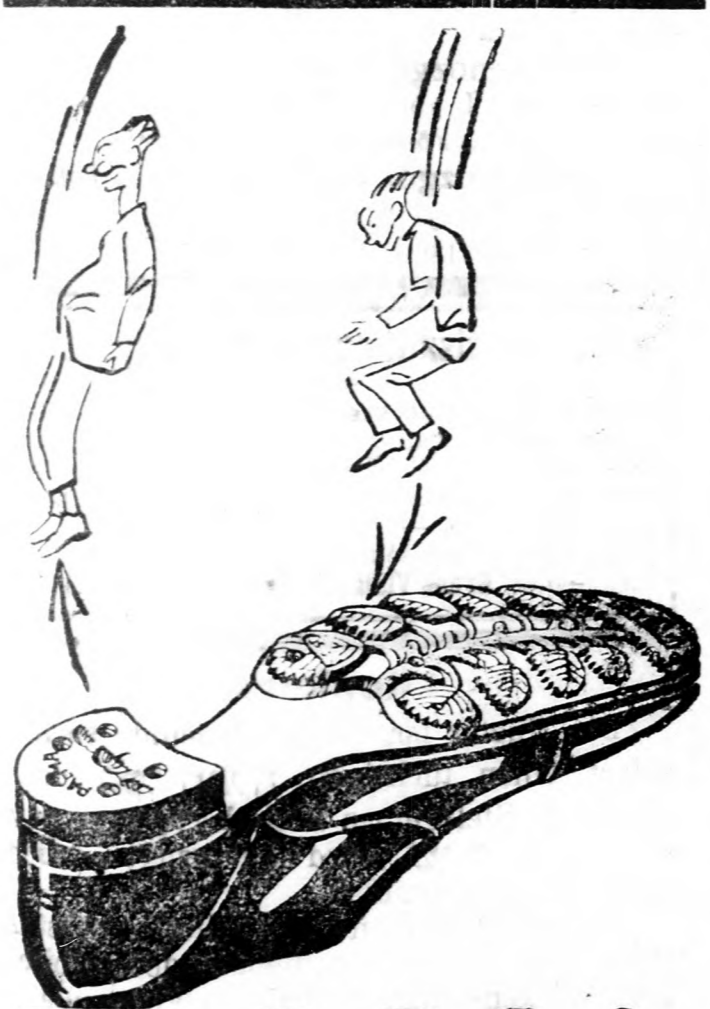
Kényszereladás kikötő-
zés miatt
Fischer üvegüzlet
CLUJ

Ne vásároljon addig
csillárt, míg Kiszlingtől nem kapott áraján-
latot. Kiszling Rudolf és Fia — Román
csillár és bronzárugyára — Timisoara.

A kolozsvári **Gzell** **sörgyár**
monostori **URSUS** **sörrel**
Fió kizlet: Ghillányi-ut 5-7. Fióküzlet: Ghillányi-ut 5-7.
világos
HERCULES
dupla maláta

Kimutatás

a Marpa Lane fes (Kó lázi betegeket élelmező) egyesületnek 1925 évi áprils havi működéséről. Kiosztott ebédek száma 835 adag. Kiosztott tej mennyiség 218 liter. Kiosztott tor mennyiség 64 liter. 280 reggeli, 815 vacsora. **Bevételek:** Tagdíjak 15 530 lej. Templomi adományok és betegek hozzájárulása 4630 lej. Ebédmegváltások 236 lej. Adományok 1140 lej. Tartalékalapból e havi tulkiadás 6824. Összesen 28,360 lej. — **Kiadások:** Étel-hordásért 4596 lej. Igazgatási költségek 3800 lej. Jutalékok 3060 lej. Fűzés és egyéb kiadások 4490 lej. Adm. kiadás (közgyűlés) 930 lej. Húsvéti kiadás városi betegeknek 1650 lej. Tejszámla városi betegeknek 2583 lej. lej. Összesen 28,360 lej. **Mózes Elek** titkár. **Neumann Mórné** elnök.

PALMA
Kaucsuk sarok és talp
védelmet nyújt hideg és nedvesség ellen.
Ruganyos, higienikus.

ÜVEG
porcellán és fajence
asztali edények
poharak, palackok,
demjonok. Vendég-
löi és kávéházi fel-
szerelések legelőnyö-
sebben beszerez-
hetők
Ausländer Lajos
cégnél, Cluj, Piața M. Viteazul 39.
Telefon 9-54

A Bőripari Rt.
bőrdíszmű, bőrönd- és táska-
árugyár
Specialis
sz. chizlet egyai
drakb-in
Javítások
és díszítések
rállalunk
Clujon
Cal. R. Ferdinand (Wesselényi-u) 2.

Luxusutazás — Gyorsutvonalak a francia kikötőkől:
New-York — Canada
Cuba — Mexiko
Venezuela - Haiti - Antillák
Marocco - Algir - Tunisz
és más kikötőkire.
Információkkal és jegyekkel szolgál:
„SARNIA“ S. A. Bucurest.
Pasagiul Comedii a
Táviratcim: Trans atbuc.
Rador 2590

COMPAGNIE GÉNÉRALE TRANSATLANTIQUE
French Line

Pünkösdi
nagyvásár
SZABÓ JENŐ
divatkülönlegességek
nagyruházában
Cluj
Cal. Regele Ferdinand 5

	Lej
1 mtr. mosó-karton	23
1 mtr. mosó-batiszt	29
1 mtr. elsőrangú minőségű mosó- delén	29
Sima creponok	33
Csikos és kockás Szádák, nyári ruhára	39
1 mtr. prima delén	43
Zefirek férfi ingekre	49
1 mtr. 80 cm. széles, elsőrangú minőségű mintás grenadin ruhákra	55
1 mtr. 100 cm. széles I-a csikos szövet	69
1 mtr. 100 cm. széles Eponge szövet	93
1 mtr. 100 cm. széles I-a kockás szövet	95
Mosó nyersselymek, színekben..	195
1 mtr. férfiruhára való mosó Co- vercoat, 130 cm. széles....	175

Még eddig nemlétezett árak
pünkösdig
érvényesek.

Raktárra érkeztek francia nyári
divatkülönlegességek.

Napernyőkben óriási választék.

Nagy maradékvásár.

Telefon **4-79** Telefon

APRÓHIRDETÉSEK

egyszeri közlésnél egy szó 3—, vastagabb betűre 6 lej. Legtöbb apróhirdetés 30 lej, álláskeresőknek 30% kedvezmény. **Apróhirdetések díja előre fizetendő**

„Szigeti ki lány” ajánlatát elfogadom. Leveleket R. M. jelégére, Dada. 8967

Önálló bentes és mészáros, nősülési szándékkal levelezni óhajtok úriánnyal. Leveleket „Nem minden a pénz” jelgégén a kiadó továbbít. 8968

Nagyvárosban 1 vő bevezetett fiatal ortodox vallású fiatalember fűszerzakmából

Társul kerestetik
néhány száz ezer lejjel. Megkereséseket „Nagyjövő” azület” jelgégére a kiadóba kérek.

Érettségizett fiatalember, fűszerzakmában is jártas, alkalmást keres, vidékre is. „Szombat” jelgégén a kiadóba kérés. 8974

Perfekt gépirőnt keresünk azonnali belpésre. Cím a kiadóban.

Cluj legforgalmasabb helyén évek óta fenálló kézmű és rövidára üzethez 2-300.000 lejjel társul kerestetik. Leveleket „Szombat” jelgégére a kiadó továbbít. 8974

Egy fiatal kislányt keresek, ki a háztartás és üzletben segédkezne. — Goldstein Dezsőné, Fériháza [Sighisoara]. 8973

7 gimnázium-t végzett talmudista tanító vagy nevelői állást keres, aki chimis, raschi, gemoret is taníthat. Cím: Fried Majer, Havasmező, jud. Maramures. 8975

Csinosan butorozott fista szobát keresek. „Május” jelgégére. 8977

Kiadó és pályafalván egy 30 éves jófogal u izraelita nyelv, visszavonulás miatt Bővebb felvilágosítást Friedmann Dávidnál. 8975

Tanulólány felvétetik, Karasi kalaposmester, Bolyai u. 8.

Gőzcséplő-garnitúrát 6, 8 és 10 HP., lehet magánjáró is, vételre keresek. Schediretz Kálmán gépészmérnök. Timisoara IV. Strada Emanuel Gojdu No 18. 1819

28 éves nőtlen borkereskedő segéd, eng os és detail, teljesen szakértő, önálló munkára, Erdély és Bánátban bevezető, utra alkalmas állást keres. Megkereséseket „Borkereskedő” jelgégére Banat Hirlapíródába, Timisoara. 8974

SZÍNHÁZ - MŰVÉSZET

Pfeiffer Alfréd növendékeinek hangversenye. Zsúfolt nézőtér előtt zajlott le Pfeiffer Alfréd operaénekes tanítványainak tegnapi hangversenye. Nincs terünk részletes recenzióban számolni be minden egyes szereplő művészi teljesítményéről. Azt azonban meg kell állapítanunk, hogy a pódiumon megjelent énekesek nagyrésze komoly bírálatot érdemlő énektehetséggel rendelkezik s az erdélyi ének- és dalkultúra számára még jelentős pozíciók kivására hivatott. Anélkül, hogy a többi szereplők kvalitásait lekicsinyelnék, tisztára helyezük miatt öt szereplő tanítványról mondjuk el véleményünket. Hecht Richardné, egy hanganyag, mint énektudás tekintetében a legkiválóbb értékeket revelálta. Kész énekesnő, akire egy a koncert-pódiumon, mint az operaszínpadon komoly hivatás vár. Kellemes tónusu, hajlékony, modulációiban melegen szinesedő hanganyaggal rendelkezik: Elena E. Chiffa-asszony. Gigi dr. Metes asszony éneke behizelgő, hangja, ha nem is terjedelmes, de vorzó és kulturált. Müller Luise, különösen a magasabb regiszterekben csengő, tiszta, precíz énekével váltott ki hatást. Takács Mihály, a Magyar Színház operaénekesé meglepő és előnyös fejlődésen ment át. Már az „Agyagember lázadásá”-ban feltűnt hangjának friss színeivel, egyre szélesebb erejével. Tegnep este a Lohengrin „Gralseszáhlung”-ját énekelte. Pompásan zengő, fölünyesen kezelt hangja, előadásának tisztasága és precíz muzikalitása még azoknak is feltűnt, akik eddig is nagyrebecsülték képességeit. Ugy a fentemlítettet, mint a többi szereplőket (Hambricht Teréz, Pusztai Pál, Jung János) a közönség meleg ünneplésben részesítette.

Kézzongorás hangverseny. Pénteken, május hó 8-ikán este 1/29 órakor tartja meg egyetlen estélyét a ref. Theológián a Nemeskúy-Schuller kintű együttes, kiknek műsorából különösen Bach és Reger kompozícióinak kintű előadását méltatják a külföldi kritikuskok. Kolozsvárt ez lesz az első kézzongorás hangverseny, amelyre előre is felhívjuk a zenekedvelők figyelmét. Jegyek válthatók a Stief-papírüzletben.

A színházi iroda közleményei

Sándor Erzsi vendégjátéka. Rendkívül művészi eseményt hirdet a Magyar Színház. A magyar énküvészet világszerte ünnepelelt dicsősége, Sándor Erzsi kamaraénekesnő fogja csütörtökön este megkezdeni három estére terjedő vendégjátékát. Sándor Erzsi, aki ma Európa valamennyi világvárosának szívesen látott és várva-várt vendége, a gyerekkori emlékek és a tanulás első éveinek emlékei fűzik szülővárosához s ezért fogadta el, minden más meghívást visszautasítva, a magyar színház igazgatóságának meghívását. A Sándor Erzsi első fellépése emlékeztet lesz, amikor a Traviata címszerepét fogja énekelni. Különös érdekessége lesz ennek az előadásnak, hogy Bobescu, a román opera karnagya fogja vendégként dirigálni. Az öreg Geront szerepét vendégként Szabó Zoltán fogja énekelni. — Szombaton a Hoffmann Me-éi hármas női főszerepét fogja énekelni Sándor Erzsi, bucsufellépése pedig a jövő hét kedd estéjén lesz Lakméban.

A főpénztáros ur. A francia vigjátékirók egyik mesterműve, a Főpénztáros ur próbái már serényen folynak s a jövő héten lesz a vidám, szellemes darab bemutató előadása.

Mandarin. Szerdán este 27-ik előadása lesz a Mandarinnak. A főszerepeket Janovics, Poór

Használjunk kizárólag **PLANTOL** legjobb növényzslrt, mert ez tiszta, egészséges és klados! Főtisztelendő Fuchs Benjámín nagyváradi főrabbi felügyelete alatt készült, szigoruan ortodox rituális előírás szerint. **Képvisei: HARTIG & HIENZ Cluj** Str. Juliu Maciu 8. Telefon 1-18.

Lili, Izsáky, Mihályfi László, Kemény László, Cselle, Réthely fogják játszani.

Magyar Színház heti műsora

Szerda: A mandarin (Janovics Jenő fellépésével, 27. édszer, napibérlet 114 szám B, sorozat 191)
Csütörtök: Traviata (Sándor Erzsi kamara-énekesnő vendégjátékával, Jean Bobescu karnagy mint vendég. Mérsékelt emelt helyárakkal, Premiére bérlet 56 szám, sorozat 192)
Péntek: Elsler Fanni (Operett-ujdontság, 6-odszor, bérletszünetben, sorozat 193)
Szombat este 8-kor: Hoffmann meséi (Sándor Erzsi kamaraénekesnő vendégjátékával, mérsékelt emelt helyárakkal, napibérlet 115 szám A, sorozat 195)
Vasárnap d. u. fél 4-kor: Kék mazur (Karácsónyi Ilivel és Neményi Lilivel Mérsékelt helyárakkal, sorozat 196)
Vasárnap este 8-kor: Leányvásár (Uj szereposztással Karácsónyi Ilivel, Neményi Lilivel. Napi bérlet 116 sz. B, sorozat 197)

MOZGÓK MŰSORA

Select-mozgó. Szerda, május 6. A farkasok csodája. Hatalmas történelmi dráma, 12 felvon. s. A XV. századból. A francia nép hősi legendája. Főszerepben Yvonne Sergyil, Romuald Joubé és Gaston Modot.

Uránia-mozgó Szerda, május 6. Az orosz-lánfejű ember. I. rész, 10 felvonásban. Szenzációs kalandordráma. Főszerepben Jack Perrin.

Apollo-mozgó. Szerda, május 6. A halálhajó. Szanzáció bünygyi dráma, 5 felvonásban, a kalzok életéből Főszerepben Fernanda Fassi.

Mosó és tisztítóintézetek figyelmébe!
1 db. dupla dobos mosógép alsó tüzeléssel, erdőtű berendezésre, 1 db vasalógép (másfélméter hosszú) villamoserőre. 1 db vasalógép (egy méter hosszú) kézi tüzemre. 1 db fényező vasalógép (Rutsher) elektroos áramra, szatiz volt. 1 db keményítő-gép kézitüzemre. — Az összes gépek majdnem teljesen újak és mérsékelt áron eladóak. Érdeklődők forduljanak Bruno Vidlasch, Fingerlingsgasse 3. Sibiu.

Konkurs.

Die Huster isr. Kultusgemeinde sucht per sofort einen tüchtigen בעל תפלה der zugleich die Stelle eines Fleischnisshaus zu versehen hat, ש"י"ב wird bevorzugt — Gehalt nach Übereinkommen.

Bewerber wollen ihre Offerte nebst Angabe ihres Alters, Familienstandes u. bisherigen Wirkens dem gefertigten Vorstande spätestens bis 1. Juni l. J. einenden.

Reisespesen werden nur dem Berufenen vergütet.

Hust, 1. Mai, 1925.

Bela Krausz, Vorstand.

Most jelent meg!

A zsidó Balzac
MENDALE MOICHER SFURIM
humoros zsidó snorerregénye

A sánta Fiske

Az első jiddis regény magyar nyelven.

Ára 80 lej.

Kapható az Uj Kelet könyvosztályában.

Mégis csak legjobb a késnlküli

„RASOL IDEAL”

borotváló por
amely az ország legrégibb gyártmánya, mely most újonnan átpreparálva, az arcotnem marja és kellemes hatást hagy utána.

Kapható 1/4, 1/2 kg. szép csomagolásban, 5 kg vétel franco lej 14 0—, kisebb mennyiségben lej 34—, vitéke lej 45— kg-ként. **Óvakodjunk az ártalmas utánzato któl. Csak az „IDEAL” felírásu valódi.**

Beszli ng József fodrász
Cluj, Calea Reg. Ferdinand 30.

Rador No 2652 **Crossley motorok** benzín, földgáz, szivó, gáz stb. **Crossley DIESEL-motorok**
Raktár: BRAILA-ban.
5 1/2 HP., 19 1/2 HP., 5 HP., 35 HP., 40 HP., 50 HP., 60 HP. benzín, gáz és 68 HP. Crossley Diesel motorok.
„Carter” S. A. Bucuresti, Calea Victoriei 86. telefon: 19-14. (Palatul băncei Hagiunei)

Szerda
Cluj
L. I.
Telefon
és kln
Zs. N.
Kéziratok kizárólag szerkesztőséghez zendők. Kéziratokat adunk vissza.

1925 május 7 C

A bukar

Varsó, május 6 szerint a Bukar kisanant-konferen burg megválasztá külpolitikai hely. Magyarországon pol val fog foglalkozni **Elfogták a**

Szofia, május a katedrálisban fé és a gyujtószinór dára virradó éjsza ezenkívül azoknál annak idején Boris támadták. Az itél folyamatban van akit halálra ítélte Rasev, aki szinté társaságának, meg közben azonban lag megállapította Burgasz mellett l robbantani.

Bolseviszt

Belgrád, máj niszter ma ideér bulgár helyzetről kérjen a bolseviz miniszter állítolá, hogy vegyen rési front megteremté utazik, ahol haso fog tárgyalni.

Karhatalom a bukaresti

Bukarest, má délelőtt a tiltó r lére jöttek öszs ban karhatalomr megtartását. Erre ségében ültek ő ujjab memorand helyzetét és segimot a királyn niszternek és E nyujtani.

A Fővárosi tüntet

Budapest, má tárgyalni a Fővá januárban meg tudvalevőleg az egy tüntetőcsapa a támadást azon A törvényt, gyalta, Adorján csányi László vá bieket hathavi f licánnyt ma fev gyalótermébe. It

Fogvatartják nist

Bukarest, má nap délutáni tár kéressel fordult kemny kommun badon. A bírósá Ezután folyt sát. Elsőnek Ch gadja a rearótt nistának vallja elvi felfogásának sága ellen sohas vall, kihallgatásá összeesett. Utána gatták ki.